

BAUŠMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, szombat 1922. június 3.

151. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90 — dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lolbach-palota)

Az ismeretlen katona

szobrát tegnap leplezték le Beogradban.

Van ebben valami ami több, mint stílus és beszédesebb, mint a szimbólum. A háború ismeretlen céljait követi, ismeretlen hatalmak parancsára, ismeretlen veszélyeket idézett fel, ismeretlen szenvedéseket hozott, a romboló szenvedély ismeretlen hatalmát tárta föl s ismeretlen utakra lökte le a meredek kapaszokó emberiséget. Legyen a háború szobra az ismeretlen katonáé. Ismeretlen főt koszoruzunk a dícsőség babérijával, a győzelem tölgykoszorujával s a halhatatlanság babérijával. Mint ahogy a lezúllott gazdag, a csődbejutott kereskedő lesült tekintete, ha ismerőssel találkozik, ne ismerjen rá a szegényben és nyomorúságban az, aki látta őt a jobb napokban, — az emberiség is, a lezúllott, a csődbe zuhanó emberiség is az ismeretlen katonát a romboló élet tesztjei között és kiszaggatott lábát, a szobor lábába tekergő kinóktól eltorzult arcát, ne lássa senki a könnyeket és ne hallja senki a jajt.

Ezt tudunk: könnyes szemmel tekinteni a menet után. Tudunk: temetni, sírkövet emelni, megszagfati ruhánkat és sebeket tépni a homlokunkon. Tudunk meakulpszni, jajgatni, gőrgetni a fájdalom sziklát, hogy az ézengés mennydörögje rá a visszhangot. Tudunk mindent, ami az élet megszerzéséig kell, ételből, italból kiravaszkodni a legzesebbel, balzsamos kenyélemmel hízlegetni a testnek, templomot rombolni és lupanart építeni, tudunk a fődbe szállni fényért és melegért, tudunk a levegőbe emelkedni, mindent tudunk, csak egyet nem: élni. Nem tudjuk megbecsülni a mások életét.

Szobrot emelünk a halottaknak, akiket megöltünk. De ez a szobor se figyelemzést arra, hogy a legnagyobb és legmagányosabb élet is különb, mint a tömegsír dícsősége. Ez a szobor a hősiesség szobra, amivel megaranyozzák az életbenmaradtakat halálba küldő büncsejt. Erdemrendet már akasztárukat a nyakukba azoknak, akik, amíg életek, gyönyörű ifjak voltak, tudjuk, tagította az élet levegője, izmait megfeszítette játékos erők s idegekkel jázott az ölelés máma — adnak hát nekik fejt, állítanak nekik szobrot.

Ez a szobor legyen a multnak határköve. A lezárt utá, a megmázolt meredekek, az elhagyott tájaké. Legyen örök figyelemzést arra, hogy ne forduljunk vissza abba a szakadékba, ahol a pipacs vértől piros s hullaszaga a fészék szaga is. Sirjuk el könnyezve Océániát, — kinéncines siratnivalója? Szörjök be virággal és örökzölddel az örök tájdalom sírdombját. Hordjunk össze

tömjént és mirrhát az áldozati tűzhöz, gyászunk bánatával és szívünk komor dobpergésével adjuk meg a végső tiszteletet. De azután életünk országotján gyérünk tovább.

Allítsunk szobrot a szenvedő embernek is. Egy irtozatos monumentális *Pieta-t* a Michelangelo zsenijével és Bartholomé fantáziájával. Mintázzuk meg rajta a ma szenvedőt: a robotos munkást, az éhezőt tisztviselőt, a görnyedt hátú bányászt, a vért verejtékező lacinert, a Niobék módjára síró özvegyeket s az árvákat, akiknek szájaról lehevradt az „édes apám”. Allítsunk szobrot az élet, a munka, a nélkülözések és gondok, az összeszorított foggal türes s könnytelen stráással zokogás,

szenedőinek.

Az ismeretlen katona szobra legyen eleven tiltakozás az ellen, ha a halottak légióját még egyszer mozgósítani akarják az élők ellen. Szét-tört lándzsára ne szögezzenek szemfedőt, hogy ezzel a lobogóval vezessék egymás ellen az élöket. Legyen vége annak a katalami ütközetnek, ahol nem a halottak harcolnak egymással, hanem a halottakat az élők ellen állítják harcbanba. Ha a tömegsírban békén fekszik egymás mellett az orosz muzsik és az angol lord, megbékéhetnek már egymással a halottak és az élők is.

Az ismeretlen katona szobra mellé állítsák föl az ismert szenvedések szobrát is.

A királyi menyegző előtt

Az ünnepségek végső programja — Vasárnap érkeznek meg az első vendégek

A királyi menyegző előkészületei már a befejezéshez közelednek. Az első külföldi vendégek vasárnap már meg is érkeznek Beogradba. Az ünnepségek programjának újabb részleteiről a következő jelentések számolnak be:

Hidroplánok mennek a menyasszony elé

A királyi esküvőn a hidroplánok egész raja vesz tudvalevőleg részt. Június 5-én reggel 6 órakor indulnak el a hidroplánok Novisadról Zemunba, onnan pedig Báziason át Orsovára. Este az udvari vonat elé röplünek: Turnseverinbe és virágot hintenek a királyi vonatra.

Június 6-án reggel visszaindulnak Báziasra, 10 órakor pedig a királyi hajó fölé röplünek és az előre kidolgozott tervek szerint föltöme a növiróznak. Ezután visszatérnek Beogradba és a Száván levő monitorok mellett szállnak le. Délután 4 órakor ismét a királyi hajó elé röplünek és elkísérik a szával kikötőig.

Június 7-én három hidroplán vesz részt az ünnepségekben, míg 8-án, az esküvő napján délelőtt 10 órakor három hidroplán elkíséri az esküvői menetet az udvartól egész a székesegyházig, valamint vissza, utközben a landóan virágokat szórva. Délután 4 órakor 800 méteres magasságban a Banjicán megtartandó csapatszemia alkalomával csapatok telet keringnek a hidroplánok, éjszaka pedig kivilágítva a Kalimegdán fölött röpködnek.

A királyi hajó és kísérete

A román királyi pár és Marior hercegnő tudvalevőleg Sándor király „Alexander” nevű yachtján érkezik. A yachtot a beogradi hajójavító műhelyben teljesen renoválták és fényesen földészítették. A yacht Orsováig megy a román királyi család elé és Beogradból

5-én reggel 7 órakor induli *Princesza* nevű hajó, aki a királyi nevében fogadja a menyasszonyt. A yachtal megy még a hajószindikátus igazgatója, hat magasrangú tiszt és a külügyminisztérium négy kiküldöttje.

Együtt megy a yachtal a „Kralja Petar I.” nevű hajó, a hajópark egyik legzesebb egysége, amely a királyi hajót visszafelé kíséri utján. Ezen a hajón a delegátusok és az újságírók mennek, viszont a „Karaagyogy” Beograd különböző testületét viszi. Ezek a hajók Smederevoig mennek a királyi hajó elé és Beogradból 6-án reggel 7 órakor indulnak.

Ezekhez a hajóhoz csatlakozik még a zemuniai „Car Dušan” és a pancsevóiak „Knez Paola” nevű hajója. A leányok küldöttségét pedig a „Zagreb” nevű hajó szállítja. Részt vesz még a kíséretben négy monitor is: a Vardar, Száva, Dráva és Morava nevű monitorok, továbbá a „Glooworm” nevű angol torpedó és egy francia meg egy olasz torpedónaszád. A menet előtt egy kémjelőhajó halad.

Vasárnap jön Franchet D'Esperay

Franchet D'Esperay tábornok vasárnap este érkezik Beogradba, mint a francia hadsereg képviselője. A francia kormány képviselőiben velük *De Fontainay* volt beogradi francia követ. Franchet D'Esperay hétfőn este a „Srbski Kralj” éttermében diszkrétet ad az SHS. hadsereg tisztelőire. Erre a bankettre 50 magasrangú tiszt, valamint a francia követség és katonai miszió tagjai hivatalosak. A perza küldöttség szombaton este megérkezik Beogradba.

Angol laptadósítók repülőgépen érkeznek

Az angol katonai attasé kérésére a *Daily Mirror*, előzőik angol illusz-

trált lap *Grand* nevű tudóstíjtja engedélyt kapott, hogy aeroplánon érkeznek Beogradba és onnan készítsen foltvételeket az ünnepségekről.

Az elszállásolán

Beogradban pénteken nyílt meg a Petrograd-s állandóban a lakáshivatal, mely az esküvőre érkező vendégek elszállásolásáról gondoskodik. A hivatal legkésőbb 5-ikéig fogad el jelentkezéseket.

Udvari ebéd

Beograd. Június 8-án, az esküvő napján 1500 személyes udvari ebéd lesz.

Az albán kormány bejelentette, hogy delegációval fogja magát képviseltetni az esküvőn. A delegáció tagjai június 6-ikán este érkeznek meg Beogradba.

Bolognát megszállták a faszisták

Felgyújtották a szakszervezetet

Bolognából jelentik: A város ostrom alatt áll. A faszisták és a katonaság között véres összütközésekre került a sor, mire a vidéki faszisták is előözönltek és Bolognát körülzárták. A kormánynak eddig minden békés kísérlete meghiúsult. Újabb tüntetések től és véres összütközésektől tartanak.

Már a tegnapi napon a katonaság és a faszisták csapata között egyre véresebb utcai harcokra került a sor. A kormány tehetetlen volt a rend helyreállításában. A királyi csapatok megszállták ugyan a várost, a faszisták mégis elfoglalták a Főteret, ott négygyűlést tartottak és Granti faszista képviselő azzal fenyegetőzött, hogy tüzzel-vassal elpusztítja az utcákat, ha a város szocialista hajlamu polgármestere azonnal nem távozik.

A lovascsapatok ugyan megölték a Főteret, de mára a szomszédos városok és falvak faszista lakossága fegyveresen körülzárták a várost, amely most egy ostromolt vár képét mutatja.

Ferrarából egyre több faszista érkezik. Több város távir- és távbeszélő összeköttetését megszakították. Az ellenséges tüntetések különösen a prefektúra épülete ellen irányulnak, amelyet rendőrcsapatok védelmeznek. A tüntetőkkel szemben a rendőrség többször fegyvert használta. A faszisták elkeseredése mindinkább a szocialista-szakszervezetek ellen fordul, ezek több helyiséget felgyújtottak. Vigliani szenátor rendőriparancsok kiadott és azonnal tárgyal a polgár-mesterrel és a rendőrkapitánnyal, valamint a faszista és szocialista vezetőkkel, hogy békés megegyezést hozzon létre. Olasz körökben remélik, hogy befolyással helyreállítja a rendet és a békét.

Maja, a miniszterelnök is a legvéresebb rendszabályokkal akarja meg-

akadályozni, hogy a fascista csapatok gyülekezzenek és az egyes taniománnyok határait átéljék.

Délután újabb rendezésárokra került a sor, a fascisták két további szakszervezeti épületet gyújtottak fel.

Bolognából jelenti a Stefani-ügynökség: Az éjszaka nyugodtan telt el.

A suboticei ünnepségek a király esküvőjének napján

Sándor király esküvője alkalmával Subotica városa is kifejezést akar adni külsőségeiben is a nemzeti ünnepnek. A város tanácsát már régebben foglalkoztatják azok a tervek, amelyekkel az esküvő napját itt is ünnepélyessé akarják tenni, azonban nem minden terv valósítható meg, miután épp az esküvő napján még az itteni katonazsákok sem áll rendelkezésre, az is a beogradi ünnepségekhez van kirendelve.

A csak szerény méretek közt megülő suboticei ünnepségek részletes programját a városi tanács pénteki ülésén állította össze. Ezek szerint a városban minden hazát nemzeti zászló zászlókkal fel kell lobogtatni már június 6-án reggel, a lobogókat június 9-én délelőtt kell bevonnai. Kivilágítás és fáklyásmenet nem lesz, azonban 6-án, 7-én és 8-án este a villamos részvételével az Aleksandrova-utcán és a városház tornyán díszkivilágítást rendez.

A tulajdonképpeni ünnepségek az esküvő napján, vagyis 8-án lesznek, amikor is reggel 6—7 óráig az önkéntes tűzoltók zenekara a város főbb utvonalaiban zenes ébresztőt tart. Délelőtt 10—12 óráig a városháza előtti téren lesz népünneplés, délután pedig a kiserdőben rendez a város népünneplési szintén a tűzoltózenekar közreműködésével.

Ugyan e nap délutánján a palicsi fürdőigazgatóság nagy népünneplést rendez Palison tarla műsorral egybekötve. Mindezekben az ünnepélyeken nem lesz felidő. Június 8-án délelőtt minden híveleket templomában ünnepi istentisztelet lesz, amelyen a polgári és katonai hatóságok fejei is megjelennek.

Magán az esküvőn a várost Dobanovacs Pál főispán, Pietikoszits András dr. polgármester, Lepedat Illes pénzügyi tanácsos és Orsics László főjegyző képviselik. Ezenkívül valamennyi párt egy-egy delegáltját küldi ki az esküvőre és a város helygközösségét egy négytagú küny-küldöttség fogja képviselni, amelyben két szerb és két bunyevác lény fog helyet.

De magában a közönség körében is nagyobb érdeklődés mutatkozik a fényesnek ígérkező esküvői ünnepségek iránt és a jelek szerint sokan fognak a beogradi ünnepségeken résztvenni. Ennek nincs is semmi akadálya. Mindazoknak, akik az esküvőre le akarnak utazni Beogradba, előzetleg jelentkezniük kell a rendőrségen, ahol ez alkalomra különleges személyazonossági igazolványt kapnak.

A királyi nászajándék kérdésében egyébként most már bizonyossá vált, hogy Bács-Bodrogmege és Sombor nem vesz részt a Vajdaság egységes akciójában, hanem külön nászajándékot ad, egy Somborban felépítendő árvaház alakjában. A város tanácsa így a hétfői rendkívüli közgyűlésnek aziránt fog előterjesztést tenni, hogy a nászajándék céljára egymillió dinárt szavazzon meg.

A radikálisok és demokraták megegyeztek a választási törvényben

Marinkovics Voja belügyminiszternek a minisztertanács által elfogadott választási törvényjavaslata, kormányvárti körökben nem találkozik abszolút tetszéssel. Ugy radikális, mint a demokraták klubban erősen kifogásolták Marinkovics javaslatát, úgy, hogyha az a parlament elé kerül, minden bizonytalanságban maradt volna. Az esetleges komplikációk megelőzésére a két kormányzó párt egy vegyes bizottságot állított össze, amely Marinkovics belügyminiszter javaslatára megegyezett a szükségesnek tartott változtatásokat. A bizottság Marinkovics javaslatát vette a tárgyalás alapjául és annak jelentékeny részét változtatás nélkül el is fogadta. Eddig a közös értekezlet a következő változtatásokat ejtette az eredeti javaslaton:

1. A választási körletek a régiékké maradtak.

2. Nindén politikai járás, tekintet nélkül arra, hogy a politikai körlet hány képviselőt választ, kijelölje a maga jelöltjeit, akik közül annyi kap mandátumot, ahányat az egész körlet megválasztott.

3. A választási listák, mint eddig,

Egyre szaporodnak a bizonyítékok a kiirtott család életben maradt tagja ellen

— Novák Péter maga okozta sérüléseit —

A sentai háromszoros gyilkosság ügyében folytatott rendőri nyomozás péntek estig még nem ért el döntő eredményt, de már eddig is oly nagyfontosságú adatokat derített föl, amelyek segítségével alapos a remény, hogy *hosszú órák belül kérekerül a szörnyű gyilkosság tetese*. A nyomozást lényegesen megnehezíti az a körülmény, hogy a nyomozó 2 vezető Dudás rendőrkapitány *nem áll rendelkezésére elegendő számú rendőr.*

Novák Péter gyanúsított, aki a kórházban rendőri őrizetben van, kihallgatásánál több tanura hivatkozott, akik látják, amidőn a cigányok hétfőn éjjel a Novákék házába menektek. A rendőrség kihallgatta ezeket a tanukat, de *egyik sem látott cigányt*. Novák Péter vallomása — mint a többi eddigi, a cigányokra vonatkozó vallomásai — *valótlannak bizonyult.*

Eltelben megállapította a rendőrség, hogy Novák Péter, aki a legutóbbi időben Simon Márkus kereskedő utazója volt, *jönköltől 5000 dinárt szikkasztott és éppen hétfőn — amelynek éjjelén a gyilkosság történt — főnöke feljelentéssel fenyegette meg az esetet, ha nem rendezi az ügyet*. Simon Márkus hétfőn délután elküldött valakit a Novákék házába, hogy *Novák Péter száltsa fel az elszikkasztott pénz megtérítésére*. Novák Péter nem volt otthon és az üzenetet Novák apjának adták át.

Novák Péter este tíz órakor tért haza és — a megállapított adatok szerint — *rögtön heves civakodás kezdődött a Novákék házában*. Többen, akik ebben az időben a Novákék háza mellett elhaladtak, vallották, hogy

hangos civakodás zaja hallatszott ki az utcára, de az nem tűnt fel nekik, mert —

A suboticei gyermeknap jövedelme — Suboticaé

A vasárnap megtartandó gyermeknapra az előkészítőbizottság nagy buzgósággal folytatja az előkészületeket és annak sikere bizonyosra vehető. A gyermeknap programja a már ismertetett sorrendben fog lefolyni és valamennyi jótékony egyesület sorompóba állítja tagjait a gyűjtés minél teljesebb sikere érdekében.

Hogy az idei gyermeknap jövedelme minél nagyobb legyen, az speciális suboticei érdekek tekintetével arra a körülményre, hogy az előző évtől eltérően az idei gyermeknap gyűjtés összegét csak suboticei szegény gyermekek segítségére fogják fordítani.

A mult karácsony alkalmával is Tabakovics Miklós helyettes polgármester nagyon igazságosan és méltányosan járt el akkor, amidőn a mult évi gyermeknap gyűjtés alkalmával befolyt 117.500 koronát nélkül osztotta fel a legszegényebb suboticei gyermekek között, még pedig valamennyi növegyet és iskolaigazgatóság útján.

Az idei gyermeknap gyűjtést a gyermekvédelmi hivatal teljes összességében a város vezetőségének fogja beszoigáltatni szétosztás végett. Ezt az összeget az alpolgármester az idén is karácsony előtt a jótékony egyesületek és iskolák javaslata alapján fogja szétosztani kizárólag suboticei szegény gyermekek között nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül. Így az idei gyermeknap gyűjtés a közönség minden rétegének legteljesebb támogatását megérdemli.

Uj vizsgát kell tenni a fiatalabb tanítóknak

A közoktatásügyi minisztérium néhány nappal ezelőtt rendeletet bocsátott ki, mely szerint mindazok a tanítók, akiknek szolgálati ideje 1918 november 1-én két évnél kevesebb volt, új kiegészítő, ugynevezett képesítő vizsgát tartoznak tenni végleges tanítói oklevél elnyerése céljából.

A rendelet alapján a régi szerbiai tanítói törvény szolgálat, melynek értelmében a tanítóképzőt végzett tanítók nem kapnak azonnal oklevélt, hanem az intézet elvégzése után két évi gyakorlati oktatást kell felmutatniuk és ezután kell új vizsgával megszerezniük a végleges tanítói képesítést.

Az S. H. S. impérium átvétele óta a volt Monarchiahoz tartozó területek tanítói nem rendelkeztek ezzel a képesítő vizsgával, mert ugy Magyarországon, mint Ausztriában a tanítóképző intézetek bizonyítványai végleges tanítói oklevelek voltak. Az új rendelet most egységesíteni akarja a kétféle bizonyítványt, de méltányos álláspontot foglal el a régi tanítóképzés szemében. Azonkál, akik az impérium átvételének időpontjában két évnél hosszabb idő óta működtek, mint tanítók, nem kívánják meg a kiegészítő gyakorlati vizsgát. A fiatalabb tanítókat ezzel szemben az illetékes tanfelügyelőségeknél összeírják, értesíteni fogják őket az új vizsgák időpontjáról.

Ez a vizsga teljesen független attól, amelyet a minisztérium a nemszláv tanítóktól kiegészítő vizsgaként megkövetel. A képesítő vizsgát a két évnél kevesebb oktatási gyakorlattal bíró szláv és nemszláv tanítók egyaránt tartoznak letenni.

tovább is egységes marad. A listája élén a „listavezető“ áll, akinek a nevével nevezik el a listát. Utána a járási jelöltek következnek a járások ábécé sorrendjében. A listavezető nem lehet egyszersmind járási jelölt is. A listavezetőt megválasztották, ha listája a hányadosányi szavazatot megkapta. A többi mandátumokat az egyes járásokban kapott abszolút szavazatok arányában osztják föl.

4. A járási jelöltek, helyettest is jelölnek, akik ugyancsak ákerülnek a listára, amelyet a bíróság fog jóváhagyani.

5. A maradékszavazatokra nézve a demokrata és radikális klubok most nem jutottak végleges megállapodásra. A demokratai a D'Hont-endszer mellett foglalnak állást, míg a radikálisok a régi szerbiai választási törvényt akarják továbbra is fenntartani.

A kvalifikált jelöltek nézve, egyes képviselők sze-int az alkotmány döntése irányadó. Az alkotmány ugyanis nem írja elő a kvalifikált jelölteket.

A bizottság tárgyalásai folynak.

mint mondják — már hozzá voltak ehhez szokva, oly gyakori volt a perpatvar és veszekedés Novákéknál.

A rendőri feltevés az, hogy Novák Péter a civakodás során — ha nem is mindjárt gyilkossági szándékkal, — *támadt rá apjára, anyjára és aztán történt a rettenetes verengzés.*

Novák Péter — akinek állapota egyebéknél nem veszélyes — *tagadja, hogy része van a gyilkosságban és azt erősíti, hogy cigányok voltak a gyilkosok.*

Igen fontos adat azt, hogy az orvosok megállapították, hogy Novák Péter combjain lévő sérülés és az oldalán lévő *horzsolási sérülés öltövésektől származik.*

A rendőrség a legszorgosabb helyszíni kutatások után sem találta a *legcsekélyebb nyomot, amely arra mutatna, hogy a végzetes éjjelen a Novák-házban idegenek jártak. A házban, az udvaron, a kertben, semmi nyom, amely négy ember jelenlétét igazolná. A szomszédok közül senki sem látott idegeni, pedig má kora hajnalban — amikor Péter állítása szerint a gyilkosság történt — nappali világosság volt.*

Szombaton Dudás rendőrkapitány újabb titézet helyszíni szemlét tart amelyen ismétellen kutatni fog a browning után.

Novák Péter rendőri őrizetbe vett szeretője, Danyinót kihallgatta a rendőrség. Megállapították, hogy *nincs semmi része a gyilkosságban és így szabadlábra helyezték.*

Tovább is *rendőri őrizetben marad* eliben a meggyilkolt Novák János leánya, Novák Erzsébet, Mézáros Istvánné, aki reggel, mikor a gyilkosságot felfedezték, titokban az ágy párnája alá nyúlt, ahol az 1700 dinár pénz volt és a *pénzt elakarta rejtleni magánál, de a rendőrök észrevették és elvették tőle.*

A nyári szünetek alatt Beogradban a tanítók számára újabb kétnapos tanfolyamot fogtak tartani, melynek résztvevői az államtól beogradi tárgyzhódások alatt természetbeni kedvezményt és anyagi támogatást kapnak. A tanfolyamon való részvétel nem kötelező. A résztvevő szándékozóknak az illetékes tanfelügyelőség-nél kell jelentkezniük, hogy elhelyezésükéről gondoskodhassanak. Mint értesülünk, a subotici és tanyai magyar iskolák tanítóinak nagy része el fog menni a beogradi tanfolyamra.

Razzia Suboticán

A subotici rendőrség pénteken délután razziait tartott. A rendőrség öt csoportban kezdte meg délután 5 órákor a razziait vendéglőkben, kávéházakban és egyéb nyilvános helyeken, ahol mindenkit leigazoltattak és akinek nem volt megfelelő igazolványa, azt a csoportokat kísérő detektívek azonnal előállították.

Esti tíz óráig a rendőrség tizenkét embert állított elő, akik nem tudtak megfelelő igazolványt fő mutatni. Az előállítottak közül négyet letartóztattak, mert igazolvány nélkül jöttek át Magyarországból. A többieket igazolás után azonnal szabadon bocsátották.

A razzia eddigi eredménye azt bizonyítja, hogy Subotica közbiztonsága megfelelő.

Jugoszláv királyi kincsek egy bécsi bolt kirakatában

— Bécsi levél —

A napfürdőző város vénái lustán tekintnek. Az utcákon egyenletesen, gyözen sodródna a járókelők, az utca álmosan és unalmas ismétlődéssel mutatja a bécsi járókelők két típusát: a rafinált kényelmekkel kényeztetett, fölállít sibt és a sovány, fáradtan mozgó, kihült életkedvű alkalmazottakat. Csúdn van a belvárosi utcán. A muló és forró déli szünet megtámadott csendje.

Mégis egy kirakat előtt a Herren-gasse és a Michaeler-platz sarkán az izgatottan csoportosuló emberekből furcsa daganat keletkezik: izgalmas fenyegető fölt az álmos délután eseménytelenségében. A Klikosch ékszer-áruházy kirakatában valami néznek. Az emberek viharzó gesztusokkal magyaráznak, huzzák egymást és tola-kodnak. És az évek védelme mögött egész zuhanó meglepetésében egy furcsa csendélet kínálkozik a szem-nek. Sárgálló tömör aranyak ötvös-veéséktől megformálva loccsantják fényüket az elefántcsont és ezüst szín-nek magashangzó csemetyüzésébe. Alul magyarul felirások fektűznek: A szerb királyi pár nászajándékai. Az udvari tiszték ajándéka. A gárda tisztjeinek ajándéka. A szerb izraelita hitközségek a királyi párnak!

A kiállított tárgyaknak már az anyagárta is óriási. A gondos és tradíciós bécsi dögsmunka egyenesen felbecsülhetetlen rajtuk.

A gárdatiszték ezüst teakészlete négy hatalmas darabból áll. Diszitményeik és firmájuk az empire stí-lushoz áll a legközelebb. Az udvari tisztviselők mutárgyái egészen sima angol modorban készített dohányzó-készletből állanak. Diszitmény min-denütt csak a királyi koronából áll

Anyaguk pedig ezarany. A beogradi nők egy szerényebb aranyserlege a kirakat közepén foglal helyet, míg a jugoszláv zsidók által ajándékozott hélium szinerany gyertyatartó az egész kiállítást urálja. Ez a műtárgy olyan hatalmas aranytömeget jelent,

A magyar választások második napja

Az ellenzék győzelme — Két miniszter kibukott — Rassay nem választották meg Nagykövetszán — A szociáldemokraták térhódítása — Friedrich István pótválasztásra kerül Pekár Gyula, Lengyel Zoltán kibuktak

Budapestről jelentik: A választások második turnusának első fejezte csütörtök este lezáródott. 104 mandátum sorsáról kezdődött meg a döntés. 74 vidéki, 30 fővárosi és pestkörnyéki kerületben választanak képviselőt. A hivatalos jelentés alig néhány kormánypárti képviselőnek megválasztásáról számol be, a többi választásról csak magánjelentések vannak. Alább következik az eddigi eredmények részletes kimutatása, néhány kerületben már ki is hirdették a hivatalos eredményt. Amit eddig biztosan tudunk, annyi, hogy az egységes pártot határozott kudarca érte a kormány két tagjának kibuktatásával.

Bernoldák Nándor népjóléti miniszter Veszprémben nem kapott mandátumot.

A püspöki város közönségének pártfoglalása fényes bizonyítéka annak, hogy a hangulat elfordult a kormányzópárttól és a liberalizmus felé terelődött.

Nyit választásban bukott meg Szombathelyen Hegyhelyi Lajos kereskedelmi miniszter is.

Mindenképpen megakadályozni gyekeztek Devecserben Ruppert megválasztását. Részletes ismertetésünk számol be arról, hogy

Rupertet abszolút többséggel megválasztották.

A kurzus két másik hangos szószóloja sem kapott mandátumot.

Sokorópátkai Szabó Istvánt Szmeosányi György bukatta ki több mint ezer szótöbbséggel és Kovács J. Istvánnak sem sikerült bejutnia a parlamentbe.

Az érdeklődés fészült figyelemmel fordult a nagykanizsai választás felé is, ahol a pénzügyminiszter Rassay Károlyval állott szemben. Rassay körülbéli 6-800 szótöbbséggel fényesen győzött volna, ha a munkás-ságot nem akadályozták meg abban, hogy leszavazhasson. Mielőtt azonban a munkások foglalkoztatási helyükről az urnákhoz indultak volna, a választást lezárták s így

Kállay miniszter kapta meg a mandátumot.

Szécsényben Rakovszky István Hencz Károlyval állott szemben és körülbelül ezer szótöbbséggel győzött. A szociáldemokraták jelöltjei közül

Peyer Dörögen kapott mandátumot,

két jelöltjüknek kerületében a választást már lezárták, mindkettőben szocialista képviselő megválasztásáról szól a jelentés. A függetlenségi és kisgazdapárt programjával Drózy Gyozó két helyen lépett fel. A biskómárami kerületben megválasztották.

A tükös választásokról nagy részben a liberális ellenzék győzelmét várják, ami azt jelenti, hogy Keckemet első kerületében Pekár Gyula fogja csak nem kap man-

datumot Horváth Mihályval szemben, ugyanitt a második kerületben Melha Armand győzi te az egységspárti Zsitvay Tibort.

Miskolcon, Győrött, Debrecenben és Pécselt is a hírek szerint az ellenzék győzelmeket fogja hirdetni a választások eredménye.

A tükös választó kerületek közül Baján izgalmas küzdelem volt Lers Vilmos báró és Kiss György dr. egységspártiak között.

Debrecenben pótválasztást várnak a szociáldemokrata Györki Imre és az egységspárti Vásáry István dr. között. Jánossy Zoltán fényesen győz a harmadik kerületben.

Győrött pótválasztást jósolnak Miá-kits Ferenc szociáldemokrata és Boross Alán keresztény ellenzék között, Győr első kerületében Németh Károly volt munkapárti képviselőt legyőzhetetlennek tartják.

Miskolcon Reisinger Ferenc szociáldemokrata győzelme bizonyos.

Pécselt csak ellenzékiek és pártönkivüliek jutottak döntő küzdelembe. Székesfehérvárott Károlyi József grófnak van legtöbb kilátása.

A nagyvár fővárost a választások mozgósították. A legtöbb kerületben a választók 75, sőt az északi kerületben 90 százaléka leszavazott. A választások a legnagyobb rendben foly-nak, mindössze néhol a plakátok körül akad esetleg. A választási harc a plakátokon éli ki minden hévét. A plakátteger egyre változtatja szí-neit. Az utolsó órákban is ragasztot-tak ki plakátokat. A szociáldemokra-ták plakátján még meg sem száradt a csiriz, máris ráragasztották a választ: Ha zugság!

A szervezetségnek imponáló ereje bontakozik ki a budapesti választásokból.

A demokratapártiak csak az északi kerületben 1400 bizalmi embere működik

akkora szám, amekkora vidéken eldönt egy választást. Általában a liberálisok és szociáldemokraták fényes győzelmét várják Budapesten és a környéken. A szociáldemokraták szervezetsége meglepő. A legnagyobb pontossággal meg náluk minden. A bizalmiak állandóan pontos statisztikával rendelkeznek a maguk szava-zatairól. A választások folyamán ed-dig egyetlen incidens nem fordult elő. A kaszárnyákban elhelyezett karha-talom tétlenül tölti az egész napot.

A pestkörnyéki kerületben a Fá-bián-féle demokrata lista kitűnő esély-lyekkel küzd, bár valószínű, hogy ott a szociáldemokraták viszik el a mandátumok legnagyobb részét. Budavári, Tassler, Oláh Dániel, akik azelőtt képviseltek a kerületet, kevés esély-lyel indultak a küzdelembe. Budaváriékát mindenki bukott emberekké tarja.

Azokból a kerületekből, melyekben csütörtökön befejezték a választást, a

következő eredményeket hirdetik: **Nagykanizsa:** Kállay Tibor pénzügyminisztert 3147 szavazattal Rassay Károly 2730 szavazattal szemben megválasztották.

Balassagyarmat: Szentovszky Béla egys. p. Szepeszy István Baththyány-pártival szemben nagy szótöbbséggel megválasztották.

Ipolyás: Ernst Sándor Huszar—Ernst-pártit Hevesy István dr. pártönkivülivel szemben megválasztották.

Csonka: Grieger Miklós Haller párti Molnárffy Gyula egys. pártival szemben győzött.

Sisák: Kohut Adorján egys. párti győzött Gunda Jenő Andrassy—Friedrich-pártival szemben.

Edeleány: Lovász János egys. párti 3100 szótöbbséggel Csonka Vendel szociáldemokratával szemben.

Ugor: Jankovich-Bésán Endr. gróf pártönkivül Bellagh Lajos egys. pártival szemben.

Ipolyzalka: Karafiáth Jenő egys. párti Szakassits Árpád szociáldemokratával szemben.

Jánoshalma: Marschall Ferenc dr. egys. párti Fenyő Miksa dr. és Kiss Antal függetlenségével szemben.

Tapolca: Forster Elek pártönkivül Balázs Béla egys. pártival szemben.

Körmend: Sigray Antal gróf Andrassy—Friedrich-párti Tamássy Árpád egys. pártival szemben.

Mezőcsát: Édes Antal egys. párti Nagy Ferenc dr. Rassay-pártival szemben.

Mezőkeresztes: Botlik József egys. párti Papp-Szabó Károly Rassay-pártival szemben.

Mezőkövesd: Botlik István bázó egys. párti ifj. Vámos Mihály Haller-párti és Galassy István Rassay-pártival szemben.

Nagyigmánd: Szij Bálint egys. p. Gerencsér István Andrassy-párti és Juhász Vince dr. Rassay-pártival szemben.

Nozside: Mayer Henrik egys. párti Neuburger Ferenc Haller-párti és Bleyer Jakab Huszar—Ernst-pártival szemben.

Ónod: Melczér László egys. párti Kubik Gyula egys. pártival és Bagosy Gyula Rassay-pártival szemben.

Ózd: Hámosi Bíró Pál dr. egys. p. Vanczák János szociáldemokratával szemben.

Pacsa: Bartos János Huszar—Ernst-párti 2694 szóval Drózzy Győz Rassay-párti 2181 szavazattal szemben győzött.

Pápa: Paupera Ferenc dr. pártönkivül Antal Géza egys. pártival szemben.

Rétság: Huszar Elemér Andrassy—Friedrich-párti ifj. Mikszáth Kálmán egységspártival szemben 122 szótöbbséggel.

Szentgotthárd: Varga Gyula Andrassy—Friedrich-párti egyhangulag lett megválasztva, ellenjelöltje nem volt.

Enying: Dréher Imrét egys. p. 5518 szóval, Keneszy Pongrácz egys. p. 3228 és Kovács J. István 1762 szavazattal szemben megválasztották.

Salgótarján: Klárk Ferenc szociáldemokrata Szecsey Ernő egységspártival szemben.

Szécsény: Rakovszky István Andrassy—Friedrich-párti Hencz Károly egységspártival szemben.

Tata: Boga János dr. Andrassy—Friedrich-párti győzött Henzer István egys. pártival és Barát János agrár-szocialistával szemben.

Tatabánya: Kabuk Lajos szociá-

demokrája Tobler János Haller-párti-
val szemben.

Téma: Podmaniczky Endre egy-
párti Korodi-Katona János Haller-pár-
tival szemben.

Ötveny: Szabó István Huszár-
Krnstvárti Gyózzó Gyapay Pál pk
ellen.

Győrszentmárton: pótválasztás lesz
Szarecsányi György és sokorópátkai
Szabó István között.

Deveser: Rupert Rezsőt abszolút
szótöbbséggel megválasztották.

A választások statisztikája.

Budapest. A kormány félhivatalo-
san jelenti: Május 28-iki és június 1-i
választások összeredménye az eddigi
jelenségek szerint:

Egységspárti	102
Kormánypárt támogató	11
Andrássy-párt	6
Szociáldemokráta	6
Haller-párt	4
Pártonkívüli ellenzék	2
Egyéb ellenzék	4
Megsemmisítve	1
Nincs döntés	50

**Péntek délig az egységes párt 25,
az ellenzék 20 mandátumot kapott.**

**Tiszegyház körletben pótválasztás lesz.
A második választási turnusban az
ellenzéknek 40 biztos mandátuma
van.**

Budapesten az ellenzék megsemmi-
sítő győzelmet várják.

Nemzetközi értekezlet Prágában a kisebbségekről

A Népszövetségi Ligák június ne-
gyedikén újabb nemzetközi értekez-
letre gyűlnek egybe, ezúttal Prágá-
ban. Ez az értekezlet igen népesség-
és jelentőségű gerkezlet, amennyiben
minden államnak jogában áll magát
husz taggal képviseltetni s a legtöbb
állam Népszövetségi Ligái kipróbált
harcosait küldték ki.

A prágai értekezletnek legfontosabb
lágya a Nemzetek Szövetsége alkot-
mányának revízióján, a leggyérze-
sen és a nyersanyagok elosztásán kí-
vül a kisebbségek védelme.

E tárgyban a Népszövetségi Ligák
Uniója külön nemzetközi bizottságot
küldött ki, amely már előzetesen
Brüsszelben és Münchenben behatóan
letárgyalta és határozati javaslatok-
ban elő is készítette a kérdést, amely
Közép-európa szempontjából fontossá-
ban és súlyosságban mind jelentőseb-
bé válik.

A müncheni értekezleten, melyet a
júniusi értekezlettel egyidőben tartot-
tak meg, a magyar delegáció vezetője
nyilatkozatot terjesztett elő, amely az
utóállamok magyar népkisebbsége-
nek helyzetével foglalkozott. Megállá-
pítoitla továbbá azt a ténnyt is az elő-
terjesztés, hogy a Nemzetek Szövet-
sége mindezt nem felelt meg a
valóságban annak feladatnak, amelyet
a kisebbségek fővédője magára vállal.

Hogy a hiányok és sérelmek mi-
előbb és minél gyökeresebben orvos-
oltassanak, több javaslatot terjesztett
a konferencia elé s új eszmét is ve-
tett fel, tudniillik azt, hogy az utó-
államok mindazon károkért, amelyek
ezen a kisebbségek védelmére alkot-
tott külön szerződések megszegéséből
erednek, felelősségre vonatassanak
és ezen károk jóvátételére köteleztes-
senek.

A Prágában most összeülő értek-
let fogja ezeket a javaslatokat tár-
gyalni és dönteni fog felettük.

Tíz milliós deficit — 200 százalékos pótdadó

— A suboticei költségvetés —

A városi költségvetéssel kapcsola-
tosan épen tegnap írtuk meg, hogy a
már teljesen kész budget lezárásának
egyetlen akadály az volt ezideig,
hogy a városi tanácsnak nem állt
rendelkezésre megfelelő adóalap,
amely szerint a pótdadó kivethető lett
volna. A pénteki tanácsülésen végre
mégis befektették a költségvetési tár-
gyalásokat.

A városi költségvetés részletes adatai
még csak néhány nap múlva ke-
rülhetnek nyilvánosságra, de a *Bács-
megyei Napló* munkatársának sikerült
megtudnia, hogy *Subotica város ez-
évi deficitje tíz millió korona.*

Ez az összeg kisebb, mint amilyen-
re a város vezetősége számított,
amit a kiadások erős redukálásával
lehetett csak elérni. Tekintettel azokra
a nagy anyagi veszteségekre, amelyek
a várost a suboticei határmegállapítás
és az újabb agrár-revizió által érte,
kisebbséggel nem lehetett a költség-
vetést lezárni.

Súlyosabb következményekkel jár
azonban — és ez a városi költségve-
tés kinos meglepetése — a pótdadó
kérdése.

*Az 1922. évi pótdadó ugyanis
mintegy 200 százalékos lesz*

és így a mult évvel szemben jelenté-
keny emelkedést mutat. Mindeztideig
arról volt szó, hogy a pótdadó emelése
szé mindenesetre el fogják kerülni és
ehhez csak a legvégső esetben folya-
modnak.

A város tanácsa most mégis kény-
telen volt ehhez az egyáltalán nem
rekonszenzes módhoz folyamodni, mi-
után más eszköz nem állt rendelkezé-
zésére a mutakozó hiányok pótlására.
Az eredetileg tervbe volt új városi
adók egyrészétől ugyanis el kellett te-
kinteni, a költségvetésben felvett ki-
adásokat sem lehetett volna tovább
redukálni a város fejlődésének veszé-
lyeztetése nélkül, így tehát nem volt
más mód, mint a pótdadó népszerűt-
len emelése.

A költségvetési javaslatot most ki-
nyomatták és a jelenlegi tervek szer-
int június 23-ra fogják összehívni a
kiszélesített tanácsot, hogy a költség-
vetést letárgyalja. Arra van kilátás,
hogy a közgyűlésen a költségvetés
tárgyalása, főképen a magas pótdadóra
való tekintettel viharg fog előidézni,
miután a városi ellenzék nem szive-
sen adja meg hozzájárulását ehhez a
pótdadó-emeléshez.

Protics tárgyal Radicsal

— Pasics, Davidovics és a horvát blokk —

A politikai életben feltűnő érdeklő-
déssel kísérik Proticsnak zagrebi tár-
gyalásait, *Protics a legújabb jelenté-
sek szerint Radicsal is tárgyal.*
Protics úgy vélekedik, hogy elérkezett
a kedvező pillanat, hogy a horvát
blokk és Beograd között megegyezés
jöjjön létre. Ez a vélekedés tulzoltan
optimistikusnak látszik és csak arra
célozhat, hogy Radicsék és a parla-
ment ellenzék egy része, főleg a
diszidáló radikálisok közeledtek egy-
máshoz. Protics akcióját elfogulatlan
politikusok szimpátiával kísérik, mi-
után ettől a horvát kérdés megoldását
és a belpolitikai viszonyok konszoli-
dálását várják. Feltűnő Proticsnak az
a megállapítása, hogy Davidovics, sőt
Pasics is keresték a Radicsal való
megegyezést. Belpolitikai híreink a
következők:

Beograd. Protics Sztoján csütörtök-
ken visszaérkezett Zagreből, ahol
több politikussal tárgyalásokat folyat-
tott. Protics a Novosti tudósítója előtt
kijelentette, hogy zagrebi utazásának
az volt a célja, hogy Pribicevics
Szvetozár elleni sajtóperéhez anyagot
gyűjtessen, ami sikerült is neki. Ez
alkalmalmon tényleg tárgyal Radicsal,
Lorkoviccsal, Trumbiccsal és más
horvát politikussal.

Tárgyalásai során azt az impres-
ziót szerezte, hogy a megegyezésre
kedvező helyzet áll fenn. Egyébként
konstatálta, hogy Horvátországban a
kerületi beosztásról szóló rendelet na-
gyon rossz hatást keltett. Meggyőző-
dött róla, hogy Pasics miniszterelnök
és Radics tényleg keresték, az egy-
mással való érintkezést. Arról is érte-
sült, hogy Davidovics Ljuba, a de-
mokrata párt elnöke Pribicevics tiltakozása dacára szintén érintkezést
keresett a horvát blokk vezetőivel.

Beograd. A parlamenti körökben
nagy érdeklődéssel tárgyalják a hadi-
kárpótlások felosztásának ügyét. Ebben
a kérdésben már néhány javaslat is
felszik a parlament előtt. *Petrovics*

Csecsemőholtest az árookban

— Meggyilkolt csecsemő —

Borzalmas leletre bukkant pénte-
ken este 7 órakor két játszadozó
kisgyermek a suboticei gyepter-
telep közelében. Véres, piszkos ron-
gyokban oszlanak indult fejüknél
csecsemőholtestet találtak az árok-
ban, amit a gyermekek rémülten
elentettek a közeli rendőrszeme-
nek. Két rendőr azonnal a helyze-
nre ment és a holtestet bevitték a
gyepter-telepre. Megállapítást
nyert, hogy a talált hulla egy 6—7
napos kisgyermek holteste, amely-
ről a fejét valami éles tárgyval
vágták le. A holtest már több nap
óta heverhetett az árookban és erősen
oszlának indult. A fejnek az árok kö-
zelében semmi nyoma és azonnal
a közelben megindított figyelmes
keresés dacára sem lehetett megta-
lálni. A rongydarabok, melyekbe a
hullát burkolták, szintén semmi
utbagazító alapot nem nyújtanak.

A rendőrség azonnal nyomozást
indított annak megállapítása végett,
hogy kié volt a csecsemő. Mivel a
rendőrségen az utóbbi időben senki
sem jelentette gyermekének eltűné-
sét, bizonyos, hogy szülei gyilkol-
ták meg a csecsemőt. A holtest
megtalálásáról a rendőrség jelen-
tést tett az ügyészségnek is, mely-
nek közbenjöttével a hullát szomi-
baton fölboncolják.

Elfogott vasuti tolvajbando

Veszedelem vasuti tolvajbando
tagjait sikerült pénteken a subotica
rendőrségnek ártalmatlanná tenni.
A vasutigazgatóság már régebben
feljelentést tett a rendőrségen, hogy
a küldeményeket a kocsiokból állandó-
an lopkodják. A rendőrség erre
figyelemmel kísérte a tehervonato-
kat és pénteken sikerült is elfogni
Baldzs Istvánt és Pintér Józsefet,
a tolvajbando tagjait. Megállapították,
hogy a 6—8 tagból álló társaság
az állomásról elinduló tehervonato-
kora az állomás közelében, mikor
a vonatok még mérsékelt sebessé-
gen haladtak, felugráltak, a leolmo-
zott kocsiakat felnyitották és a kezük
ügyébe akadt küldeményeket a pá-
lyaiest mentén várakozó cinkostár-
saiknak ledobálták. Ily módon több
száz ezer korona értékű árut, főképen
bőr, loptak el, amit azután Subo-
ticán értékesítettek.

A tolvajok a kihallgatás alkalmá-
val megneveztek orgazdákat is, a
kik ellen az eljárást megindították.
Egyik suboticei cipész-mesternél
nagymennyiségű, a lopásokból származó
bőrárut, valamint 16 pár csiz-
mát és 14 pár cipőt találtak, ami
a lopott bőrből készült.

A tolvajbando többi tagjait most
keresi a rendőrség. Annyit már
megállapított a rendőrség, hogy a
tolvajszoövetkezet feje, mikor érte-
sült cinkostársainak letartóztatásá-
ról, a pénteki napon megszökött
Subotica-ról. Szökéséről azonnal
értesítették minden város rendőrsé-
gét, úgy, hogy elfogatása már csak
rövid idő kérdése.

A lopások miatt a legközelebbi
órákban is még több letartóztatás
várható. A rendőrség reméli, hogy
a bando ártalmatlanná tétele után
véget érnek az eddigi nagyarányu
vasuti lopások.

ROSSIJA — FONCIÈRE

biztosító- és viszontbiztosító társaság.
Az SHS. Állam legnagyobb nemzeti intézete.

Főikigazgatóság: Subotica (Hitelbankpalota).
Főügynökség: Subotica: Kozgazdasági Bank és
Somorban: Bács megyei Agrárkassza.

Misztikus rejtelmek tudományos megvilágításban

A budapesti Akadémián jutott szóhoz a ma erősen divatozó miszticizmus abban a tudományos előadásban, amelyet a Magyar Néprajzi Társaság ülésén tartott dr. Hermann Antal, „Folklore és okkultizmus” címen.

A nép misztikus hite többnyire pogány eredetű. Sok mindent átvett azonban ebből a vallás is, a minek az előadó csak egy példányát hozta fel, amikor látta Mária-Radnán, a híres bucsujáró helyen a *rituális ördögűzést*. A legősibb rituális eszköz maga a beszéd, amit a magyar nyelv nagyon jól kifejez a „megigézés”, a „megboszorkányozás” vagy „elbűvölés” szavakkal. Szuggesztív jelenség a *tánc* és szuggesztív jelenség a *magasság* és mélység által előállított szédülés, amelynek példjaként felemlíti, hogy a Niagarába sokan beleugrottak már. Itt szerepe van a víz vonzó erejének is, ami azután a néphitben a sellők vagy Loreley misztikumában jutott kifejezésre. A kísértetjárás is szuggesztív természetű, aminek pandája a szellemidézés, a különbséggel, hogy az utóbbi szándékos produkció, a kísértetlátás pedig önkéntelen rossz.

A példákban az előadó megállapítja az erős kapcsolatot, amely a folklore és az okkultizmus között van. A tudomány ezekkel a jelenségekkel szemben általában tartózkodó vagy elutasító, ami elvégre a legkönnyebb módja az elintézésnek. Van azonban a tu-

dományos embereknek egy csoportja: fizikusok, vegyészek, pszichikusok, elmegyógyászok, akik komolyan foglalkoznak a kérdéssel.

Az előadó ezután a kérdéssel való egyéni kapcsolatról szólott. Harmincöt év előtt vándorcigányokkal került össze és belenézett szokásaikba. Megállapítja, hogy a cigánymisztikum kétféle: amit maguk hisznek és amit a közönségnek csinálnak. A jóslásról nem lehet eltagadni, hogy a *vándorcigányoknak van jóslási tehetségük*. A cigányokon kívül országszerte érintkezett olyan emberekkel, akiknek közül van az okkultizmushoz. Ezek főképpen a gyógyítók, akik tulajdonképpen

szuggérálnak. Találkozott egy 80 éves „szent emberrel”, aki imádsággal gyógyított. Az imádságban a misztikus külsőség hatott a pacienésre, nem a malaszt. A „szent ember” milliókat szerzett és szombatontként nem fogad senkit, mert akkor — amint mondta az *Uristen ebédel*.

Ezután arról szólott, hogy miért van most a kérdésnek aktualitása. Az emberek nagy leromlása idezi elő, hogy valamilyen bizni, valami transcendentálisba kapaszkodni akarnak. A modern kor szellemmel ez csak látszólag van ellentétben, mert a miszticizmus hívei mindent bizonyítani kívánnak, a szellemet látni és valósággal megfogni akarják.

Az osztrák császárság orgyilkosságai

Szenzációk kerülnek napfényre a bécsi titkos levéltárból — Hogyan akarták Kossuth Lajost eltenni láb alól? — Bem tábornok rejtélyes halála — Erdemkereszt a gyilkosságokért

Az utódállamok tudósai immár két év óta nagyarányú kutatásokat végeznek a titkos császári levéltárban, Bécsben. A Habsburgok uralma alatt hét lakat alatt őrzött levéltárból már eddig is igen sok érdekes leleplezés került napvilágra. A magyar tudósok is újabb és újabb felfedezésekkel gazdagítják a történetírás. Ujjában Hajnal István dr., a Bach-féle politikai rendőri csoport aktái között szenzációs adatokat talált arra vonatkozólag,

hogyan akarta az osztrák kormány Kossuth Lajost emigrációja alatt meggyilkoltatni.

Hajnal dr. kutatásainak szenzációs eredményeiről a következőket mondta a »Bácsmegeyi Napló« bécsi munkatársának:

— Azt a kérdést igyekeztem kuta-

lásaimban megvilágítani, hogy való adatokra támaszkodott-e Kossuth, mikor iratai harmadik kötetében azt mondja, hogy az osztrák kormány orgyilkossággal akarta őt 49-ben és a következő években láb alól eltüntetni. Bőve jelentést találtam a titkos iratok között, amelyek ezt az állítást beigazolják.

— Kossuth törökországi tartózkodása alatt egy Jasmagy nevű román ember felsőbb megbízásra, mint jelentéséből látszik, Kossuth élete ellen tört. A cél nem Kossuth megölése volt, hanem az, hogy Kossuthot elfogják és hazaviszik. Jasmagy legnevezetesebb kísérlete akkor történt, mikor Kossuth Lajos Sumlában tartózkodott. Jasmagy itt megismerkedett az egyik Dembinszky grófnóval, egy exaltált 18 esztendőes gyerek-asz-

szonnyal és az ő segítségével akarta végrehajtani szándékát. Terve szerint a grófnó Kossuthot magányos kocsi-kázásra csalta volna el és Jasmagy merényletét ekkor követő volna el. Ebben az időben küldte Bécsbe Jasmagy 1849 december hó 22-ről kelt levelét következő levélét:

»A Kossuth körüli meglehetősen veszélyes expedícióban Sumlába érkeztem első percében akadályokba ütköztem, úgy Dembinszky grófnó betegsége által, mint azáltal, hogy a várnai angol konzul szelvényében kikürtölte, hogy a románok feladata a felkelő vezérek megölése. Kénytelen vagyok vesztet ülni, hogy a számaláng gyorsan kiáludjék. De azért legkevésbé sem adom fel a reményt, hogy céloimat becsületesen (eh ren halt) és megelégedésre megoldjam. Igen jól tudom, hogy milyen nagy kellemetlenségnek lennék az okozója, ha csak a legkisebb dologban is elhamarkodva cselekednék.

— Eddig a levél. Felmerül azonban a kérdés, hogy a grófnó nem áltatta-e Jasmagyot. Ezt azonban cáfolja az a tény, hogy Dembinszky grófnó, amikor hamis utlevéllel hazajött Bécsbe és ott megcsipített, csak forma szerint itélték el két hétre. A tervezett merénylet egyébként úgy hiúsult meg, hogy Kossuth nyételen levelet kapott és amikor Dembinszky grófnót felölősségre vonta, az göröcsösi sirással hazarohant és beteget jelentett. További bécsi feljegyzések szerint Jasmagy terve végképpen akkor hiúsult meg, amikor Kossuth Lajos felesége 1850 január 15-én Sumlába érkezett és a grófnónek távoznia kellett. Dembinszky grófnó Kossuth Lajos felesége nevére kiállított utlevéllel utazott tovább Konstantinápolyba és ott az amerikai követ palotájában előkelő életet élt. Néhány év múlva Dem-

Geraldini panoptikuma

Irtá: CHOLNOKY LÁSZLÓ,

Kitűnő ismerősöm tűnődve simogatta a homlokát.

— Vállalatunk címe — mondta az emlékei között kutatva — volt taképen ez volt: Giuseppe Geraldini és Társa, viaszbábú és panoptikum Részvénytársaság. A társa az én voltam, a rézevénnytársaság pedig vállalatunk meg alapítását szimbolizálta. Mert amikor az első próbálkozásunkkal, az aszfaltburkolással, csődöt kellett mondanunk, még otthon, a szülővárosunkban az ismerőseinktől különböző nagyságú kölcsönöket szedtünk föl a panoptikum céljaira, ezeket a kölcsönöket azután viharvert kis cédulákon nyugtáztuk bizonyos nyereségrészesedési ígérettel és ezeket neveztek részivényeknek.

— Mindez azonban nem érdekli önt. Önt a Rinaldini-éset érdekli, az pedig a következőképpen volt: — Akkoriban Delaneriában kóboroltunk a viaszbábúinkkal és a csendes, békességos Montevideóban teljesen megieneklettünk. Ezeket a kényelmes, bőséges és lomha polgárokat nem igen érdekelték a mi viaszból készült szörnyszüleitünk, középkori lovagjaink, hírhedt rablóvezéreink és bombavetőink.

— Képzeltétek, hogy az üzlet ilyenformán gyengén ment. Valami mellékfoglalkozás után kellett néznünk.

Egy pompás tavaszi estén tör-

A park egyik elhagyott padján sziklár, hosszalábú öreg spanyol ült, balkezeiben könyvet tartva és a csuklóján pompás, gyémánttal kirakott karkötőt viselt.

Szórakoztattam jartam föl-alá, hogy a teropot kikémljelm. De én nem vagyok regényíró, hogy az ön fantáziáját itt fokrol-lokra feszítem, elég az hozzá, hogy az óra egyszer csak ott volt a zsebemben, én pedig kezdtem sima, de egyre gyorsuló léptekkel távozni a tett színhelyéről. Már úgy látszott, hogy minden sikerült, hanem egyszer csak hallom ám, hogy a spanyol rémületen felkiált, majd fölugrik és vékony gémlámbain vad írámban megindul utánam.

Szent Balduin, mily rémséges versenyfutás volt az.

A távolság egyre fogyott közöttünk, csak az volt a szerencsém, hogy a parknak abban a részében már nem járt senki, nem volt aki elméremülhetett volna. De a veszély így is nőttön-vón, de akkor a panoptikum körvonalai föltűntek a távolban és ez új erőt öntött belém. Amennyire a tudóm birta, meggyorsítottam a futásomat és amikor odaértem, hirtelen félrelöktem Geraldinét és beugrottam a panoptikumba. Alig voltak két-három másodpercig a viaszbábuk között, amikor lihegve, zihálva megérkezett a spanyol és Geraldini nyomban áterhette a helyzetet és föltartotta. Tudta, hogy föltétlenül időhöz kell jutnom, mert különben elvesztünk mind a kettőn.

Akkor valami ötlött az eszemben. A sarokban állandóan heverték színes rongyok, kendők, ponyvadarabok, ezeket most a legcsodálatosabb összevisszaságban magamrabadóltam, az egyik középkori lovag kezéből kicsavartam az öles tört és azzal odaálltam Rinaldó Rinaldini üres helyére.

Geraldini a spanyol akkor már be is léptek.

Az előbbi nyomban meglátta, mi történt és hogy a mosolygását elpalástolja, úgy tett, mintha a bejuszát rácsálta volna.

A spanyol morogva, fujva, mint a dühödött bika, összekattarta az egész sátrát, de nem talált sehoh senkit. Tévetegen, tanácstalanul járt föl-alá, amikor egyszer a tekintete véletlenül reáesett. Meredten bámult rám tejes, beteg szemével, majd sovány, barna ujjával rámutatva azt mondta:

— Ez volt az I... Ez az a gazember!

Az isten őrizte, hogy dühömben le nem ugrottam a dobogóról és képen nem töröltem ezért az impertinenciáért.

Geraldini azonban, aki mindig is nyugodtabb és fölénységesebb volt, mint én, józúien elnevette magát, odamutatott rám és gúnyosan azt kérdezte a spanyoltól:

— Ez sennor, ez a viaszbábú? — Ez nem viaszbábú, — hörgögte az öreg spanyol dühösen, hanem eleven csirkefogó.

Geraldini még kihívóan kezdetet nevetni.

— Nos, tessék megfogni a kezét!

A spanyol odalépett hozzám és én éreztem, hogy a szívverésem is megszűnik. Akkor azonban tévován megállt és a fölemlet karja is ernyedten visszahanyatlott. Rejtve rátekin tettem és megértettem a habozását. Mert halvány ideges arcán fölismertem a félelmes dilemmát: mi lesz akkor, ha az a kéz, amelyet meg akar érinteni, meleg lesz? ... És mi lesz akkor, ha az a kéz merev és hideg lesz, mint a jég?

Félelmes szeme lassan lesiklott rólam.

— Azt mondta halkan: — Tévedtem!

És kiment Geraldinivel együtt.

Kitűnő ismerősöm elhallgatott és ismét tűnődve simogatta a homlokát.

— Szóval a gyémántos aranyóra meg volt mentve! — mondtam.

— Szóval nem volt megmentve! — felelte ő nyugodtan.

— Hogyan?

— Azt elfelejtettem megemlíteni önnek, hogy amikor beugrottam, az órárt belenyomtam Geraldini kezébe. Nos, amikor ismét kiléptek, én még sokáig álltam ott mozdulatlanul, mint Rinaldó Rinaldini, atól tartva, hogy visszajönnék. Hanem amikor elutántam a dolgot, végre kiléptem én is. Geraldininek akkor már nyoma sem volt sehol. Eltűnt az órával együtt. És otthagytott engem a viaszemberekkel, akiknek akkor már annyi volt az adósság, hogy egyetlen viaszfűl sem volt a mienk többé.

binszky grófnő Kossuth Lajossal
szemben tanúsított magaviseletét meg-
hánta és Amerikába utazott, ahol
jobb ízben igen melegen emlézett meg
a magyar kormányzóval ellátott nap-
jairól.

— A sumiai kísérlet egész Európá-
ban nagy felháborodást keltett, és az
osztrák kormánynak sok kellemetlen-
sége volt Jasmagy missziója miatt. Ez
azonban nem akadályozta meg a bécsi
kormányt, hogy más irányban ne
próbálkozzék. Brüsszelben egy horvát
kereskedőt fogadtak föl aki abban az
időben az angol konzul feleségénél
inaskodott.

Azt akarták, hogy az inas a kon-
sulnál gyakran vendégségben le-
gyék Kossuthot egy csónakra csalja
és ott meggyilkolja.

Ez a kísérlet azonban meghiúsult
azért, mert az emigránsokat hirtelen
továbbszállították Kjutahába.

Itt állandóan honvédtisztok őrizték
Kossuthot és amikor Kossuth szaká-
csa mérgezés következtében gyanus
körülmények között meghalt, a kony-
há vezetőjét is egy honvédtiszt vette
át. Körülbelül ebben az időben halt
meg Bem tábornok Aleppóban. Mivel
Jasmagy ebben az időben ott tar-
tozkodott, nem alaptalan az a gyanus,
amely már abban az időben felmerült,
hogy

Bem tábornokot Jasmagy gyil-
kolta meg.

Erről azonban a bécsi levéltárban nem
lehet adatot találni. Meg lehet azon-
ban, hogy Jasmagy erről szóbelileg
tett jelentést. A feltevést még az is
megegyeztet, hogy

Jasmagy és egy cinkostársa
szállítváli hűségükért és köte-
lességteljesítésükért két év ma-
va megkapták a koronás érdem-
keresztet.

Jasmagy tehát kétségkívül elért va-
lami eredményt, mert a hátaltan
osztrák kormányt nem igen szokott
baful kiiktatni kísérlettel jutalmazni.

A táncosnő különös betegsége

Newyorkból jelentik, hogy Ehlers
Mária, a híres táncosnő, beperelle egy
otáni színház igazgatóját, Ernie
Youngot. A táncosnő 100,000 dollár
kártérítést követelt a színházától.

— Azért követelem ezt az összeget
az igazgatótól, — mondotta a táncos-
nő a bíróság előtt — mert azok a tán-
cok, amelyeknek produkálására az
igazgató engem felkért, tönkretették a
szervezeletemet.

— Miféle táncok voltak ezek? —
kérdte a bíró.

— Az úgynevezett jazz-táncok.
Ezek abban állanak, hogy a csipőket
állandóan rengelni kell, ugyanakkor
a vállakat is sebes mozgásban kell
tartani. Én ezeket a táncokat száz-
husz estén keresztül lejátszottam el a
közönség előtt. Örülési sikorem volt, a
közönség minden este tombolt. To-
vább azonban nem bírtam ki. Anyi-
ra ideges lettem, hogy egyáltalán nem
tudok aludni. De ami még ennél is
rosszabb, a táncoknak borzasztó utó-
következményei maradtak nélam. Mi-
helyt valamilyen kis zait hallók,
anélkül hogy akarnám, a csipőim el-
kezdenek rezegni és ugyazintén a vál-
laim is mozgásba jönnek. Akárhány-
szor megpróbáltam, hogy az után utó-
lért ez a jazz-roham. Az emberek körül-
állottak, mert azt hitték, hogy meg-
bolondultam. Ugyanez történt velem
társaságban is. Néha már pohárczen-
gére is ilyen sokszínű állapotba be-
rültem. Én figyelmeztettem az igaz-
gatót, hogy ne fozszoira a táncpro-
dukciókat. De ő azonban nem hagyott
békében és folyton azt hajogatta,
hogy a közönség kívánja az én tán-
cimat. És most betegie vagyok ezek-
nek a táncoknak, jogos tehát az a
követeléseim, hogy az igazgató fizess-
sen...

A táncosnő orvosok is megvizsgá-
ták és diarthrosis-t állapítottak meg
rajta.

— Diarthrosis-t!... — ta-
golta a bíró, — ez valami borzasztó
tudományos szó lehet, én egyelőre
nem mértek belőle semmit. De tanul-
mányozni fogom a dolgot és ezért a
tárgyalást elhalasztom.

Ehlers Mária azt mondotta a tár-
gyalótérben való távozásakor, hogy
a 100,000 dollárból egy centet nem
enged.

MOZAIK.

Három anekdota, három órszágból

Politikai jókívánság

A püspökladányi állomáson a debre-
ceni vonatot várják. Jó vidéki szokás
szerint vagy két órával vonatindulás
előtt már kint vannak az állomáson, nem
azért, hogy a vonatot le ne késésk,
hanem mert igen jó sört mérnek a va-
súti étteremben.

Ott ülnek a jó vidékiek és egymás-
után nyelik a stucnikat. Természetesen
politizálnak. Egy nagy tőkefély ember
viszi a szót, nyilván nagyon okos em-
ber lehet, mert minden politikai kér-
déshez hozzászól. Főképpen, csak egy
foghegyről.

Egy zöldkalapos ember — talán gaz-
datiszt — vállára csap az okos em-
bernek.

— Meg volnánk mentve, cimborám,
ha ötven ilyen embere volna az or-
szágunk, amilyen te vagy!

— Ötven? Miert éppen ötven? —
kérdi a tőkefély.

— Mert ha csak ötvenen vónátok
ilyen nagy marhák, azt még valahogy
kibirná az ország!

Ünbetűrés

Egy hírlapíró barátunk váratlanul ki-
sebb örökséghez jutott, ha nem is épen
az a bizonyos gráci nagynénje halt
meg, aki tudvalevőleg spenőtgyáros volt.

Valami huszezer koronát kapott kéz-
hez és elhatározta, hogy most már —
tőkepénzes lévén — minden könnyel-
műségről felhagy és veszekedett módon
spórolni fog. Ennek dacára tízezer ko-
rona az első napokban elszórt tőle.
Hogy a másik tízezer koronát meg-
mentse, ötezer koronáért vett egy acél-
kazettát, a megmaradt ötezer koronát
elzárta a kazettába — önmaga előtt —
és hogy semmiképpen ne juthasson ki-
sértésbe, a kulcsot beledobta a palicsi
tőba.

Napokig a legmélabb hangulatban
sétált — természetesen a palicsi móló-
n — elsejten pedig, mikor a fizetését
megkapta, 3580 korona értékben acél-
fűző eszközöket vásárolt és feltörte a
saját kazettáját.

Kultúra Albániában

Egy ismerősünk, aki mostanában ér-
kezett Albániából, a következő kis tár-
ténetet beszélte el:

Kulturünnepet rendeztek az albánok
és becsodítotték a környékről egész
"intelligenciájukat". A hegyekből le-
ereszkedtek a hegyi falvak bírái. Egyik
előkelő ház abban a szerencsében ré-
szesült, hogy beszállásoltak hozzájuk
egy ilyen havasi előkelőséget. A bíró
kintőnően érezte magát az angol teaika
minden vívmányával felszerelt urilház
szép butoratu tiszta vendégszobájában,
cspán egy dolog miatt panaszkodott:
— Nem tudtam rendesen megmoso-
kolni. Én ilyen lajort sohasem láttam.
Meglutam a láncot, de akármennyi
vizet eráztattam is bele, a víz azonban
kifolyt belőle...

Középeurópának közös gazdasági érdeke van

Benes expozéja

Prágából jelentik: Benes mi-
niszterelnök beszédében, a szena-
tusus mai ülésén, Csehszlovákia
gazdasági viszonyait ismertette.
A nemzetközi krízis a csehszlová-
k köztársaságot sem kerülte
ki, így a helyzet súlyos. Csehszlová-
kiának először önmagát kell
gazdaságilag rekonstruálni, csak
azután nyújthat szomszédainak
segítségét. Az általános politikai
helyzet európai látószögéből nézve,
két uralkodó áramlata van, a mostan
divó forradalmi irányokkal
szemben a militarista és naciona-
lista áramlatok állanak. Végül
megállapította, hogy Középeuró-
pának közös gazdasági érdekei
nemcsak a multban, de ma is
fennállnak. Benes több interpel-
lációra, amelyek eddigi külpoliti-
káját támadták, expozéjában vá-
laszolt. Az interpellációkkal szem-
ben hangsúlyozta, hogy a ver-
saillesi békeszerződést sohasem
tartotta hibánélküli alkotásnak. An-
nak azonban legcsekélyebb meg-
változtatása a legnagyobb veszélyt
jelentené a konszolidáció felé ha-
ladó Európára. A nagyantant ál-
lamai között levő egyenlenség
lassítja a konszolidáció végleges
megszilárdítását. Benes végül
hangoztatta, hogy a kisantantnak
defenzív jellege van és a béke
biztosítása a célja. A kisantantot
alkotó államoknak alkotó ele-
meiknél fogva nem lehet minden
tekintetben egy és ugyanazon
céljuk. Az egyesülés nem exis-
tív, a genai konferencia azon-
ban bebizonyította, hogy egy
ilyen alakulásra a hatalmi elosz-
tódtottságnál fogva feltétlenül szük-
ség van.

Csehszlovákia békét és munkát
akar, hogy állampolgárait szá-
mára beletérje az összes nemzeti
kisebbségeket is, produktív nemzeti
életet biztosíthasson.

**100 métermázsza
NAPRAFORGÓ**

(TANYER RÓZSA MÁR)

**100 métermázsza
PRIMA MÁKRA**

SÜRGŐS ÁRAJÁNLATOKAT KERÜNK:
(Promt szállítás jelgére a kiadóhivataliba)

Pérfi és női ruhákat 100 év óta
fest és tisztít

Husveth István kalmeferő és
vegytisztító gyára Sombor,
Központi gyárunk 20-25-ig és ajándék.

ELTÉREK

— Kitüntetések az esküvő al-
kalmával. Sándor király esküvője
alkalmával igen sok állami tisz-
viselőt iktüntetésben részesítettek.
A tisztviselők a Szent-Száva rend
különböző osztályait kapják.

— Henry tábornok Skopljében.
Henry tábornok a francia balkáni
hadserég egyik parancsnoka,
Skopljeba, onnan Bitoljaba utazik
hogy megsejmelje a csataterkeket.

— Krsztelj elfoglalta hivatalát.
Krsztelj vallásügyi miniszter, aki
most érkezett vissza Rómából,
újra átvette a vallásügyi társát,
Marinkovics helyettesminiszterétől.

— Franciaország nem engedti
be Gorkijt. Berlinből jelentik: A
francia kormány Gorkij Maxim-
nak, aki tudóbeja gyógyítá-
sára Franciaországba akart utazni,
megtagadta a beutazási engedélyt.

— Terjed az olasz sztrájk. Mi-
lanóból jelentik: A fém munkások
és a munkaadók között folytatott
tárgyalások a drágasági pótlék
leszállítására vonatkozólag meg-
hiúsultak. A fém munkások egész
Lombardiában sztrájkba léptek.
A sztrájkban 50,000 munkás
vesz részt. A sztrájk Turinra és
Piemontra is kiterjed.

— Linguartól visszakerik a
rotációs gépet. Budapestről jelen-
tik: A kincstár jogügyi igazgató-
sága beperelte Linguart Albin
volt képviselőt, a Vasvármegye
című lap tulajdonosát egy rotá-
ciós gép visszaadására és egy mil-
ió korona kölcsön visszafizetésé-
re. A gépet és a pénzt Linguart a
Teleky-kormánytól azzal kérte,
hogy kötelezi magát nemet-
nyelvű hetilap kiadására. Másfél
év óta egyik kötelezettségét sem
teljesítette.

— Borzimas robbanás a Krupp-
műveknél. Essenből jelentik: A
Krupp-művek Amália tárnájában
csütörtökön este borzimas robbanás
történt. A bányából eddig
18 halott és 500-nál több ember-
sültet hoztak föl. Nyolc ember
még a bányában van, ezeknek a
megmentésére alig van kilátás.

— A tanítók lakbérpótléka. A
napokban érkezett a kultuszmi-
niszter rendelete a tanfelügyelő-
ségekhez, mely szerint az állami
tanítók tizenhárom hónapra visz-
szamenőleg kötelesek visszafizetni
a már felvett lakbérilletékeiket,
illetéleg ez a június elsejei fi-
zetésükből egy összegben levonandó.
A több mint kétezer koronát ki-
tevé összeg levonása által, a cse-
kélyebb fizetésű tanterők elsején
nem fognak fizetést kapni, a több-
iek is csak keveset. Nagy elke-
seredést szűh ez a rendelet a ta-
nításág körében, mely nemcsak,
hogy elűti a tanítókat lakbérjá-
randóságuktól a jövőben, de visz-
szamenő hatályával az amugy is
küzködő, nyomorgó tanítókat a
legnagyobb gondokba sodorja. A
tanításág a rendelet hatályon ki-
vül helyezése végett a kultusz-
miniszterhez fordult.

(*) A műértő közőnség fotogra-
fa Reményi, Rudács-utlica 4. Stí-
lusos beállítású hálj jelmez felvé-
telek 1442

A nyolcadik Habsburg árva

mint egy spanyolországi títvári hírül hozza, szerencsén megszűlelt. Madrid napfényes ege alatt idegen kastélyban, szomorú emigrációs gyászban várta be a boldog pillanatot. Emigrációban született a nyolcadik Habsburg-árva és nem a császári Hofburgban, vagy valamely ausztriai királyi kastélyban, ahol testvérei születtek, pompában és gazdagságban és ahol ő is született volna, ha a sors nem veszi le apja fejéről a császári koronát. A nyolcadik Habsburg árva tiszteletére nem dördültek el ágyuk, a királyi gárda nem állt feszesen glédába a madridi kastély előtt és nem röpült szél császári manifesztum, hogy — megszűlelt! Csónában, a kiváncsiság halk részvéte mellett pillantotta meg a spanyol horizontot, néhány mélabus és hűséges Habsburg-lakaj sürgött csak körülötte és — ami szomorú vigasztalás — pár száz Cordial Medoc és LITTLE Casino dugója durrant a levegőbe a budapesti mágnáskaszinókban.

A nyolcadik Habsburg-árvának már csak ez jutott. Ez jutott abból a széles monarchiából, melynek valamikor hadura volt édesapja, ez jutott a gárdából, kastélyból, lakáseregből, Hofburgból, hadseregből, — a koronából. A történelem itt és úgy itél, hogy a nyolcadik Habsburg a pármiai anyótlól, már csak a mutlat kapta meg, a Habsburgok mutját — jövendő nélkül. Neki csak az jutott már egyedül, hogy megláthatja apja sírját a fuchnali temetőben, a díszleten sirt, amelyben pár század emléket hanolták el és nekivághat a világnak, ahol születni, szenvedni és meghalni szoktak az emberek és ahol neki már nem jutott se trón, se korona . . .

— A miniszterközi bizottság javaslata a római megegyezés elfogadásáról. A Politika szerint a három radikális és három demokrata miniszterből álló bizottság elhatározta, hogy azt javasolja a kormányknak, hogy kisebb módosításokkal fogadja el a római szerződést.

— Az elbocsátott beteggyógyászati tisztviselők gyűlése Bescsereken. A tisztviselő-redukció címén elbocsátott veliki-becserekek magyar és német nemzetiségű beteggyógyászati tisztviselők méltánytalan elbocsátásuk miatt panaszszal fordultak novisadi szervezeteikhez és kérték sérelmük ügyében kerületi kongresszus összehívását. A novisadi szervezeti központ a kérelem alapján Veliki-Becsereke hétfőn, június 5-én délutánra összehívta a beteggyógyászati tisztviselők kongresszusát, melyet a Munkásokon helyiségében fognak megtartani.

(x) Sport- és urivalcikkék Hauer-nál. 3563

— A Lloyd gyermeknapj népnepélye. A Kereskedelmi Lloyd pünkösdi vasárnap délután a gyermeknapj gyűjtés eredményének tokozására a Kralja Petra-parkban nagyarányú népnepélyt rendez. A népnepélyen lesz szép égversenység, konfetti-csata, pezsgős-sátor és sokféle más szórakozásról is gondoskodik az agilis rendezőség.

Az SHS királyság exportja

— Márciusban 278 millió értékű árut vittek ki —

A központi statisztikai hivatal kimutatása szerint az SHS. királyság kivitele 1922 márciusában nagyobb volt mint 1921 márciusában. Míg a múlt évben kivitt áruk 227,984,001 dinár értéket tett ki, addig 1922-ben ugyanebben a hónapban 278 millió 585,891 dinárt vittek ki. Ez azonban csak a kivitt áruk érték-növekedését jelenti, mert a kilogram darab és köbméter szerint való kimutatás azt mutatja, hogy a múlt év márciusában több árut vittek ki, mint ebben az évben. 1921-ben ugyanis kivitték 172,904,423 kilogramm, 24,286 darab, illetőleg 1.009 köbméter árut, amivel szemben az 1922. évi kivittel 148,662,543 kilogramm, 28,014 darab és 3 810 köbméter volt. Legtöbb pénz a kivitt hus és húsarúrt folyt be, 35,6 millió dinár, azután következnek: tojás 33,5 millióval, épületefa 32 mil-

— Sztrájk a vrđniki szénbányában. Beogradból jeliünk: A vrđniki bányamunkások sztrájkba léptek, miután a bányavezetés megkötve-teleseiket nem teljesítette és a bizalmi rendszert sem hajlandó elismerni.

— Az orosz-bolgár megegyezés. Bukarestből jeliünk: Az egyik bucaresti újság azt írja, hogy Stambulinszky bolgár miniszterelnök és Rakovszky szovjetdelegátus Genuában megegyezést létesítettek, amely szerint Szovjetország elismeri Bulgáriának Dobrudzsára való jogát, viszont Bulgária elismeri Szovjetországnak Besszarabiára vonatkozó igényét. A szerződést rövidesen ratifikálni fogják.

— Baleset a Salome-Barban. A suboticei Salome-Bar péntek esti előadásán könnyen végzetessé válható baleset történt. A Blaston-duo akrobatamutatóványaival a Blastonné lábán egymuszlyozott faállványt megrostitó drótkötél éppen abban a pillanatban szakadt el, amikor az állványon Blaston a legvakmerőbb mutatványokat végezte. Az állvány mezuhat, Blaston a magasból a földre esett, a tornaszor pedig partnerének a karját sérlette meg. Az akrobaták sérülései nem veszedelmek.

— Gyermek-Matiné. Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel nagyszabású Gyermek-Matiné a Gyermekvédő Liga javára a Városi Színházban.

— Műkedvelő-előadás Sentán. A Sentai Zsidó Lányok szombaton este műkedvelő-előadást rendeznek, melyen „A buta ember” című Szenes-vigjátékot hozzák színre. Az estély iránt nagy az érdeklődés.

— Elmarad a Sand közgyűlése. A Sand vasárnapra hirdetett közgyűlése elmarad. A közgyűlést június 11-én, jövő vasárnap fogják megtartani.

— Zenepavillon Sentán. Senta város vezetősége elhatározta, hogy az utóbi években megnagyobbított és gondosan fejlesztett Népkertben zenepavillont építtet. Az épület terveit a városi mérnöki hivatal már kidolgozta és az hamarosan kivitelre is kerül. Továbbá az Népkertben ezenul rajonként térszer lesz, még pedig helyenként kétszer a futós, kétszer a cigány, és kétszer a tambura zenekar fog játszani. A zenészeket a város díjazza.

lióval és élőmarha 30 millióval a múlt évi kivittel szemben csökkent mutatnak a buza és kukorica meg emelkedett a kivittel élőmarhában és épületefában.

Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy az 1922-es év első három hónapjában a kivitt áruk százalékosan mely országba szállították:

	Január	Február	Március
Ausztria	31.47	19.38	19.36%
Olaszország	28.17	33.86	29.98
Németország	12.18	11.18	10.89
Görögország	7.72	8.51	5.49
Csehszlovákia	5.10	6.42	8.07
Fiume	2.05	1.63	1.44
Franciaország	1.81	2.45	2.71
Magyarország	1.61	2.14	4.48
Anglia	0.80	2.78	2.36
Egyéb orsz.	3.32	3.57	5.07

Az Olaszországba, Németországba s Fiuméba való kivittel, a múlt évhez képest csökkenést mutat, míg Svájc, Csehszlovákia, Franciaország és Magyarországba a kivittel növekszik.

— Öngyilkos vasutas. Nagyikindáról jeliünk: Kriglstein Junó vasúti tisztviselő, aki a kikindai vasúti anyagraktárba volt beosztva, felakasztotta magát és meghalt. Az öngyilkosság oka állítólag az, hogy Kriglstein kezén sok értékes áru elült és az ügyben rendőri vizsgálat indult meg.

— Képkiallítás Sentán. Svrakity Tósa sarajevo-i tanár és festőművész történeti tárgyú és tájképeiből Sentán a városi székház tanáctermében június hó 4 és 10-ike között képkiallítást rendez. A művész 36 vázsnat állít ki. Az ünnepélyes megnyitás június 4-én lesz. A rendező bizottság elnöke Vujiy János föld-birtokos, titkára Sumanovity Ante járásbíró, tagjai pedig a sentai urársadalom számottevő tagjai.

— A mozgósításkor meghalt unjonok ügye. Sarajevoból jeliünk: Mostarban megkezdte működését az a parlamenti bizottság, amely a mozgósításkor meghalt unjonok ügyének megvizsgálására küldtek ki.

— Halalozás. Veliki-Becsereken csütörtökön hosszú betegeskedés után meghalt Kerpner Lajos kereskedő, aki számos kereskedelmi és iparvállalatnak volt vezetője és igazgatósági tagja. Az elhunyt Becsereken általános szeretetnek örvendett. Temetése vasárnap Daruyáron, a családi sírboltban fog végbemenni, melyen Becserekeről is sokan vesznek részt.

— A Balla-ügy. A Balla Géza ellen folytatott nyomozás ügyében a suboticei rendőrség ma kommuniké adott ki, amelyben összefoglalva közli, amit a Bácsmegyei Napló előbbi számaiban részletesen megírt. A rendőrségi kommuniké ismerteti Balla Géza elfogatásának körülményeit és Héjias Ivánnak, Francia Kiss Mihálynak és Héjias különítményeinek terroriztikus akcióit.

— Tüz. Pénteken délután Zelics Péter Sándor közsg mellett házában, ahol tegnap tetőtűz volt, kigyúlt a menyez. A tűzoltóság eloltotta a tüzet.

— Katonai jelentkezés. A subotica hadosztályparancsnoknsg rendelete értelmében Sentán az 1903., 1904. és 1905. évfolyambeli hadköteleseknek 8 napon belül jelentkeznük kell a katonai ügyosztálynál.

— Általános sztrájk Ruszinszkóban. A „Pravo Lidu” jelentése szerint, Ruszinszkó munkássága a munkabérek leszállítása és a kivételes intézkedések ellen való tiltakozása jeléül huszonnégy órai általános sztrájkot rendezett. Ruszinszkó minden városában utcai tüntetések voltak.

(x) Meghívó. A dr. Singer Bernát szeretetközösség 1922. évi június 5-én délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart az izraelita hitközsg tanáctermében, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az Elnökség. Társgorozat: 1. Határozathozatal a kórház céljára épületvásárlás céljából. 2. Kórház bizottság alakítása. 3825

(* Kávéház nyári helyiségek részére előd 2 napellenző vasállvány. Hotel Sloboda portás Novisad. 3203

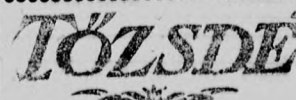

Veszélyben a Sombor-Subotica válogatott mérkőzés

A pünkösdi Sombor-Subotica közli válogatott mérkőzés sorsa, mint értesülünk, egyelőre bizonytalan. A mérkőzés megtartását illetőleg ugyanis olyan akadályok merültek föl, amelyeket — ha az alszövetség sürgősen közbe nem lép — az idő rövidsége miatt nehéz lesz eltávolítani.

A nehézségek Somborban állottak elő. Ismeretesek az egyesületi harc és versengés, amely a két vezető sombori klub között már régóta folyik, időnként nem éppen a legfairébb és legsportszerűbb eszközökkel. A mostani válogatott együttes összeállítása körül ez a klubharc Somborban ismét nagy vehemenciával föllángolt, úgy, hogy a sombori reprezentatív csapat összeállításával még mindig nem készülték el a sombori egyesületek. Ez azonban még nem lett volna komoly akadály a pünkösdi mérkőzés megtartására, mert az utolsó pillanatban — mint az már több ízben megtörtént — mégis csak megegyeztek volna, de közbe jött a rendőrhatalomságnak az az intézkedése, mely szerint a pünkösdi Sombor-Subotica mérkőzést nem engedélyezi, miután azon a napon egy püspök érkezik a városba.

A sombori egyesületek, mint értesülünk, tudomásul vették ezt a furcsa indoklású rendőrségi határozatot és erői értesítették a suboticei alszövetséget. A jelen pillanatban nem tudjuk, hogy az alszövetség miképpen fogja elintézni a válogatott mérkőzés ügyét, szó van azonban arról, hogy a Sombor-Subotica A) csapatainak mérkőzését — ha a sombori rendőrség ragaszkodik hozzá a kiadott intézkedéséhez, itt Suboticán tartják meg pünkösdi hétfőjén. Ebben az esetben a B) csapatok nem játszanak.

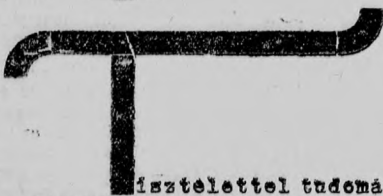

Zürich, június 2. (Zárlat.) Berlin 198, Newwork 524, Milánó 273.75, Prága 1015, Budapest 0.64, Zagreb 1.87.50, Varso 0.13, Béc 00.475.-Bélyegzett 00.487.

Budapest, június 2. (Zárlat.) Napoleon 3205, Angol font 3675, Dollár 822.50, Frank 75, Márka 314, Lira 4273, Osztrák korona 715, Rubel 41, Lei 359, Szokol 1600, Dinár 1150.

ROTH FERENC

KALAPRAKTÁRA
SUBOTICA

Tisztelettel tudomására hozom egy a n. é. vásárlóközönség, mint eddig b. vevőimnek, hogy kalapüzletemet Jelašićeva-lica 8. szám alá (volt Hollósy-féle fényképészeti műterem helyére) helyeztem át. Raktáron tartok elsősorban gyártmányu férfi és fiukalapokat és sapkákat, továbbá kalapereskedők és kalaposmesterek számára stumpokat, szallagokat és egyéb kalapfelszerelési cikkeket. Törekvésem mint eddig is oda fog irányulni, hogy b. vevőim legmagasabb igényeit is pontosan teljesítsem.

Tisztelettel

Roth Ferenc (Duoi bácsi fia).

Hirdessen a Bácsmegeyi Naplóban

Nagy gabonacézvénylársaság Zagrebban keres állandó

gabonabevásárlót

mint bizományosokat vagy képviselőket Bácska, Bánát és Szlavónia számára. Kimerítő ajánlatok „Limite II-240” szám alatti intézendők az „Interreklam” r. t. hirdető irodájához Zagreb, Illica 21,

3717

Aki napfürdőzni, kellemeesen fürdeni,

sportolni, kuglizni, jól és olcsón étkezni szóval a napot reggeltől-reggelig kellemeesen akarja eltölteni, válasson legyet a

STRANDFÜRDŐRE

ahol dunai uj homokkal feltöltött STRAND hideg-zuhanyok, tornaszerek, kuglizók stb. állnak rendelkezésére.

Fürdőjegy felnőttek részére — — D 2.—
Gyermeknek részére 10 éves korig — — D 1.50
Fürdőruha — — — — — D 2.—
Törülköző — — — — — D 1.—

Ugyanott elsőrendű vendéglő és kávéház, ahol ahonének havi 2400 koronáért állap szerint különösen étkezhetnek.

Naponta d. e. 11—1 óráig térszene és d. u. 5 órától reggelig legnevesebb zenekari hangversenyez.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Megvételre kerestetik:

FÉLSTABIL GŐZGÉP 100—120 HP, kipuffogással, nagy fűtőfelülettel, lignittüzelésre. ÁLLÓ GYORSJÁRATU GŐZGÉP 120—130 HP kondenzációval. TEHERAUTO könnyű szerkezet, 2—2 tonna teherbírással, lehetőleg olasz Fiat gyártmányu, Ponyvafedéssel. 3 db. KEVERŐ és DAGASZTÓGÉP körülbelül 300 kg. tészta dagasztására alkalmas, minden használt, de kifogástalan állapotban. 3801

Ajánlatok kérenek:

„ORBIS” D. D. ZAGREB,
PAROMLINSKA CESTA 1.

A strandfürdő

kabinjain és egyéb építményein kifüggesztendő

reklámtáblák

készítését és elhelyezését a Strand-fürdő igazgatóságától megszereztem. Tisztelettel felkérem a t. hirdető közönséget, hogy hirdetői igényeiket nálam bejelenteni szíveskedjenek. Telefonhívásra személyesen megjelennek a hirdetések felvételére.

Tisztelettel

Stern Zsigmond festő Sokolska-nlica 18. szám
3770 Telefon 358.

Jó HAZISONKA kapható
kg.-ként 75 koronáért
PALOTÁS ISTVÁN HENTESNÉL
Rudics utca. 3804

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Legalább szerkezetű gőzcseplőgépei és egyéb gazdasági gépei azonnal kaphatók, egyes számok raktárunkon megtekinthetők. Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár vezérképviselője ORBIS D. D.

ZAGREB, Paromlinska cesta 1.

A palicsi strandfürdőn

egy a férfi, mint a női osztályon pazarul rendezett férfi és női fodrászterem áll a t. közönség rendelkezésére, ahol elsőrendű fővárosi munkaerők végzik a női és férfi fodrász munkát, továbbá manikűrözést és pedikűrözést. Ugyanott fényképészeti terem.

Az igazgatóság. 3771

Mész

Ajánlom azonnali szállításra saját égetésű fával égetett hófehér meszemet franko bármely állomásra.

Donauer Jenő
Stara Kaniza. — Telefon 8.

HALLÓ!

HALLÓ!

„TRI ŠEŠIRA“

árnyas nyári kerthelyisége megnyit. Egész nap és egész éjjel hideg apattintó Wellert-féle barna- és világos sör. A nap bármely szakában friss csöves-csicsa és raxnics. Kitérő házi kenyér. Abonnensék június hó 1-től kezdve kedvezményes áron elfogadjatnak. —

NŐI ZENEKAR.

Tegyen próbálataidat és izelje meg hideg fröccseinket és kitűnő friss csövescsicsánkat.

HALLÓ!

HALLÓ!

UJ MŰSOR
ASALOME BARBAN

Schweici MALOMSELYEM

eredeti Dufour & Co.

ALKALMI VÉTEL!

Ameddig a készlet tart:

1-2 No. 5. méterenkint 700 korona.

6.	760
7.	800
8.	860
9.	940

R. i. A. Gorjan mérnökök Zagreb
B-škovičeva ulica 2. 3802

2840/1922. sz.

Savet városi St.-Kanjiže.

Hirdetmény.

Okanizza r. t. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy 20 vagon (vagononként 100 métermázsát számítva) elsőrendű kétéves vágású tüzelő bükkszász fára van szükség, miért is felhívja az érdekelteket, hogy erre vonatkozó ajánlatukat 1922. évi június hó 15. napjaig bezárólag a polgármesteri hivatalnál terjesszék be.

Az ajánlatok az Okanizza vasuti állomás értendők s vállalkozó köteles a város által megvett fát 1922. évi augusztus hó 15. napjaig beszállítani, mert ellenesben a város vállalkozó kérésre és veszélyére a fát máshol fogja beszerezni.

A leszállított fánál több dorongia nem lehet. A vételár a fa lemérése után azonnal készpénzre lesz kifizetve.

Okanizza, 1922. évi május hó 22.

Polgármester.

Kévesek, vendéglők, kereskedők és házasszonyok szives tudomására hozuk, hogy a volt „Mária Terézia”

kenyérgyárat

átvettük és átalakítottuk, a legújabb eszközökkel ellátva az összes konyhatekintet díszbe hoztuk. Reggeli 4 órától háromszor fehér sütemény és 6 órától háromféle kenyér lehet kapni. Lisztért csodálunk kenyéret, barbaat minden változat mellett. Kenyérsütést elvállalunk reggeli 6 órától este 6-ig, havi 12 órával előbb megrendelhető.

Árjegyzék: Fehér kenyér kg-ja K 17.— Fejbarba K 16.—, Barna K 15.—, Zsénleporras K 28.— kg.

Vízvezetékcsatlakozás legmagasabb engedély. Villanyerőre berendezett darukonként száraz sütőműny kg. K 2.— órítók.

Szives pártfogást kér. 3801

Jugoszlavenská Tvorcnica Hleba D. D. Subotica

Lang és Rittai művezetők.

Korzó Mozi

Június 1-4-ig, csütörtől-vasárnapig

Cassanova egyetlen igaz szerelme

szerelmi dráma 5 felvonásban.
Főszerep: BEREGI OSZKÁR.

FOGLALKOZÁS

Tanulóleányok 13-15 évesek felvételnek Beck Jenő költő-szövőgyárban, Pašičeva ut. 10. Gözfürdő mellett. 3776

Fiatal segéd a fűszerszakmából, ki a szerb nyelvet is bírja felvételik Korösti Rudic-utca. 3726

Két jobb kifutó fű felvételik a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatalában.

Szülőköltözésre és cseresznyeszedésre munkás leányok felvételnek. Jelentkezés: Központi iroda - Piukovits József, Jelašičeva utca 4. 3755

Borbélysegédet fiatal, jómunkást azonnali belépésre keresek. Zsigmond, Bajmak, Fótér. 3761

45 éves magános jómódu ember szép gyümölcsös tanyával keres egy paraszt gazdasszonyt. Érdeklődni Subotica, Szegedi-szögöl: 188/1. 3767

URAK és HÖLGYEK,

kik nagytársakkal már foglalkoztak, magas jutalékkal és fix fizetéssel kerestetnek

RECHNITZER VIKTOR

első bánáti képnagyító vállalat
VRŠAC, Karadjordje 22. 3763

Posziv
na

vanrednu glavnu skupštinu

Comercija d. d. u Subotici, koja će se održati dne 10. juna 1922. u 5 sati posle podne u vlastitim prostorijama u Subotici.

Dnevni red:

1. Izbor 2 člana za overovljenje zapisnika
  2. Predlog ravnateljstva za poštenje deonici glavnice na 3,000.000 dinara.
  3. Predlog ravnateljstva za promenu člana 2., 7. i 11. društvenih pravila.
  4. Izbor, odnosno popunjenje ravnateljstva u smislu promenjenih pravila.
  5. Izbor, odnosno popunjenje nadzornog odbora u smislu promenjenih pravila.
- Subotica, dne 31. maja 1922.

Ravnateljstvo
„Comercija“ d. d. Subotica

PIUKOVITS JÓZSEF

központi irodája Subotica
Jelašičeva ut. 4.

Pánkösi megjelentésül igen tisztelt vevőinknek:
Kelebiai fajtárainkat literenként 20 koronáért hozzuk forgalomba.
Borkereskedőknek, vendéglátóknak, viszontárúestoknak lényeges kedvezmény. 3764

ÉKSZEREK ÉS ÓRAK

á legolcsóbban kapnátok
ÁDÁM IMRE
órák és ékszerész
Rudicseva-ut. Sugár ház.

Egy modern teljes ebédőberendezés

valamint asztalok, székek, szekrények, tróasztal, moszdó és különböző butorgyárak előnyös árban eladtnak. Cím: Wilsonova-u. 46., volt tanítóképző átelében. 3744

Apróhirdetések

*Egyetlen szem adunk hirdetésül egynek felvételnek.
Apróhirdetés egy szó 2 K. vastagbűvű és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés 100 sz.
Apróhirdetéseket felvesz Suboticián a kiadóhivatal, Alexandra-utca, Lebach-ház és Schlingor hírlap-nyomdája a vasúti park mellett. Vidékos válszany! Ócélárúestónk. - Előfizetésdíj: havonta 100 din., negyedéve 300

Egy szakképzett 20 mőnait keresek cseresmalomban, ki a vezetési elofogadja, azonnali belépésre, fizetés megegyezés szerint. Polcz József gőzmalma Brnjevar. 3779

Tanonok fizetéssel felvételnek Fuzy és Weiner bádogárgyárában Subotica, Knez Mihajlova-utca 1. (Báro Vojnic-ház). 3743

Fahivataink 9 éves praxissal, ki a faszakma minden ágában nagy járassággal bír, megfelelő állást keres. Szives megkeresést „Agilis” jellegre a kiadóba kérek. 3783

Kabálkötősegédek kerestetnek magas fizetéssel azonnali belépésre. - Cim Farkas János Senta, Folyó-utca. 3714

VEZETÉSELADÁS

Eladó Pista-féle malomtelep lakóházzal, egy öt-méteres hengerezta és egy százötven l. g. hordképes felhordó (szánkó). Dušičeva-utca 77. 3794

Lános magánjáró 8 lórós, 6 létkörös teljes cséplőgarnitúra felszereléssel, vasesztergappad három méter csustávolság eladó. Boros István Topola - Bačka. Személyesen tárgyalok. 3727

Ház fűszerüzlettel, berendezéssel, árval együtt eladó és azonnali átvételre 220.000 K-ért. Cim a kiadóban. 3757

Női szabászati tanfolyam.

Megnyíllik folyó hó 6-án és tart július 6-ig. II-ik turnus kezdődik július 7-én és tart augusztus 7-ig. III-ik turnus kezdődik aug. 8-án és tart sept. 8-ig. **Beiratkozni lehet a mai naptól kezdve.** Magántanulóknak külön órát adok. Férfszabók-és varróelőnek külön előadást tartok. **TANLÍJ 500 DINÁR.**

CSAPÓ SÁNDOR női szabó

volt technológiai szakrajzeladó
SUBOTICA, KARADŽIČEVA ULICA 4. SZÁM
a Bárány szállóval szemben.

Ejliőr kerestetik. Jelentkezni lehet az izz. hítköz-kezi irodahelyiségében. 3728

Suche zum sofortigen Eintritt intelligentes Fräulein zu 7 Jah-ren Knaben. Adresse iz Administration. 3775

Nevelőnőt vagy okl. tanító nőt keresek 10 és 12 éves leányomhoz június elsőtől egészen az iskolaév kezdetéig. Meghívántatik magyar-horvát-szerb társalgás, zongora gyakorlat. Némétül tudók előnyben. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével Ripp Jakov Hercegszulyos (Baranya) küldendők. 3812

Varróleányok felvételnek Beck Jenő köztözügyárban Pašičeva utca 10. Gözfürdő mellett. 3808

Vas- és fűszerszakmában jártas két éves segéd szerény fizetés mellett állást keres. Cim a kiadóban.

Nevelőnő ajánlkozik kisebb gyermekekhez. Ajánlatokat a kiadó továbbí. 3798

Malomvezető egyszerűsített perleki könyvelő megfelelő szakismerettel, nagy üzletkörürel állását változtatni óhajtja. Szives megkereséseket e lap kiadóhivatala továbbí. Malom-szakember” jellegre a kiadóba. 3778

Szoptatódadát keresek dr. Wolf főnökeivel szemben. 3817

Egy 60 HP. Compu kondenzátoros stabil gép hozzávaló lakással teljesen jó állapotban eladó. Polcz József gőzmalma Brnjevar. 3779

8-as magánjáró cséplőgarnitúrák és külön cséplő-eladók Vadocz Károly Topola. 3699

Expreszágyak nappal klub-fotel, éjjel ág, kisebb helyiségek számára alkalmas, kaphatók csak a BROZOVIC-NÁL, ZAGREB, Boskovićeva-ut. 18. Raktáron tartok nagy választékot elsőrendű bőr klubgarnitúrákban, azonkívül kidolgozom a legünömabb minőségű selyenlakardákat, satinákat és ciottokat stb.

Villaszerző ház három kapa gyümölcsöskerttel eladó Subotica legégszékesebb helyén, a Szegedi-szögölben (vasúti műhely mögött a Mária kép mellett). - Azonnali átvételre. Ár 65.000 dinár. Cim Szilágyi Mózes. 3758

Ocska és törött vasal vagonszámra szállíthatok. Erdéldíj nélkül lehet Bicskei Ádám Cantavir 623. szám.

Megvételre kerestetik egy használt négykerékű kocsikot. Eladó tudasa a Nemzeti Szálloda tulajdonosánál. 3806

Lifka Mozi

Június 2-4, péntektől-vasárnapig

Magde King kalandjai

A vadnyugat leánya

5 rész.

KÜLÖNFÉLE

Modern bútorfalbumok kaphatók: Pirmajer József újságárúsnál Malihedjé.

Sömörri, viszketegeket (rüh) 3 napon belül megszüntet az illés-féle viszketegek kenőcs és kátrányszappan használata. Kapható illés gyógyiárban, Főposta ártellében. Ár 10 dinár.

Eladó ház Palicsi-uton a gyermekmenhely mellett, Cseszál-telep 1. sz. 3796

Géptulajdonosok figyelmébe! Kazánrepa-dés és horpadások (plafon) egyengetését, tűzcsövek földszát felelősség mellett a legutányosabbban eszközöl. Üveges Antal gépkovács Topola. 3297

Elcserélném a belterületen levő kisebb kétszobás komplett lakosomat nagyobb kétszobás lakással. Wilsonova-utca 12., ajtó 3. Alaupovic. 3780

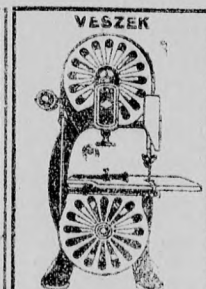
MESZ, TUZIFA

Nagybani behozatal
ROMÁNIÁBÓL
Kapható gyorsan szállítva
SPITZER JÓZSEF
fukereskedőnél
Telefon szám 30.
VEL. KIKINDA.

Árlejtési hirdetmény.

A Sombori Bőrszövetkezet tagjai részére tizenkettő vagon a 10.000 kg. elsőrendű bűkhhassáb tűzfűtőhejt beszerzési, Sombor állomásra szállítva. Kimerítő ajánlatokat szállítási határidő feltüntetésével kérünk.
Sombori Bőrszövetkezet.

Tisztelettel közlöm a n. é. uri és hölgyközönséggel, hogy e hó 5-én Palicson (Nadas épület 6 szoba) főközületet nyitok. Szives pártfogást kér. 3774
APRÓ PÁLNE

famegmunkálógépeket legújabb rendszerűeket, golyós csapágyakkal, tartáron tartok. Használtak vaszek. **Jellinek József** Subotica Paja Kujundžičeva utca broj 4

Meszelőnyeleket

egy 5l hosszúságban (két méternek felel meg), seprőnyeleket félél-hossz és 100 mriben prima esomómentes fenyőfából készült gömbölyű állapotban minden mennyiségben azonnali szállítással ajánlatot szolgálg **Spitzer Herman** Sombor, Florianova-utca br. 3. Telefon 229. szám. 3112